

DOMOLJUB

Izahaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo K 60 vln., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vln.) — Posamezni štetniki se prodajajo p. 10 vln.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Splati in doplat se pošiljajo: Uredništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2. Naročnina, reklamacije in imenitni listi: Upravništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Štev. 5.

V Ljubljani, dne 4. februarja 1909.

Leto XXII.

Kmečki stanovski shod.

Kmečki stanovski shod je govoril. Izrekel se je proti postavi, ki jo je predložila vlada državnemu zboru o starostnem zavarovanju med kmeti. Vstopnice je dobilo tudi mnogo liberalcev. Ker se ni moglo po celi deželi razglasiti, da bo ta shod samo za kamniški okraj in za ljubljansko okolico, je prišlo mnogo mož tudi z Notranjskega in Dolenjskega. Splošno se je povdarjalo, da so bremena, ki bi jih nalagalo nameravano zavarovanje, prevelika, in da se vsled tega ne sme kmeti siliti k plačevanju, ki ga ne zmore. Poleg tega se je pri shodu izreklo še mnogo lepih misli in nasvetov in zborovalci so ga zapuščali s prepričanjem, da se danes v kranjski deželi proti kmetu ne da vladati, zraven pa tudi potrjeni v zvestobi do S. L. S. in v zaupanju do njenih poslancev. Izprva je bilo precej hrupa in šuma. Mnogo naših mož, zlasti z Dolenjskega, je mislilo, da so jih poslanci takorekoč že izdali in prodali, da se po zvijačnih potih hoče naložiti kmetu nov davek in so bili zato razburjeni. Liberalci so porabili to priložnost in so vlivali olje v ogenj. Najnesramnejše je bilo to, da so po nekaterih farah trosili misel, da so duhovniki vzrok nameravanemu novemu bremenu. Vsak butelj danes lahko vidi, kam so merili. Ljudstvo, ki jim ni hotelo iti več na lim, so po ti poti izkušali dobiti zopet zase.

Nedeljski shod je vse to pojasnil. Natančno so izprevideli zborovalci, da je delo naših poslancev odkrito in naravnostno, in da je bilo vse tisto veliko razburjenje nepotrebno. Tisti, kateri so prej izrekli v strasti kako nepremišljeno besedo, so se popolnoma umirili in shod je postal vpričo liberalcev in socialnih demokratov sijajen dokaz, kako nepremagljiva je S. L. S. med našim ljudstvom. Hoteli so jo razbiti, pa so jo le utrdili; hoteli so

omajati zaupanje do poslancev, pa so samo tesneje zvezali medsebojno zvezo zvestobe in zaupanje med njimi in med volivci. Bili so nepopisno lepi prizori, ko so ravno tisti, kateri so prišli najbolj razburjeni na shod, prihajali k poslancem in jih prosili, naj se jim ne zameri, in se prav posebno zahvaljevali dr. Kreku, da se je potegnil za tako krivično obrekovano duhovščino. Ne moremo tudj zamolčati, da so naši vrli kmetje s skrbjo izpraševali, kaj je dr. Susteršiču, da je tako bled in naročali njemu in poslancem, naj poskrbe, da si bo dal več počitka, ker ga tako silno potrebuje dežela in stranka — — —

Pokazala se je vzajemnost med štajerskimi in goriškimi kmečkimi zvezami. Dr. Hohnjec je govoril v imenu Štajercev, Kremžar v imenu Goričanov. Viharno ploskanje je pričalo, da sega slovenska kmečka vzajemnost preko deželnih mej in da se ne ustavi prej, dokler ne pritegne v svojo sredo zadnjega slovenskega kmeta.

Izprožilo se je poleg tega mnogo lepih nasvetov, zlasti v poselskem vprašanju. Kmečke zveze preskrbe najprej po svojih zaupnikih natančno število, koliko poslov primanjkuje pri nas in potem osnujejo s pomočjo našega časopisja poselsko posredovalnico. Važna je ta reč. Na shodu smo slišali, da se je leta 1869 naštelo na Kranjskem 138.720 hlapev in deklet, leta 1900 pa samo 27.943 in še med temi 12 tisoč od 10. do 20. leta, 5000 pa od 20. do 30. leta. Iz teh števil se vidi, kako silno pada število kmečkih poslov. Do 20. leta jih je še nekaj; kasneje pa uhajajo trumoma; pa tudi do 20. leta jih je razmerno mnogo premalo. Mladina se že obrača od kmečkega dela proč in išče drugod ložjega in boljšega kruha. Velikokrat najde pač ravno narobe, toda to je ne zmodri. Zato je bila pametna beseda, ki se je tudj izpregovorila na shodu, da se mora teme-

ljito preosnovati naše šolstvo, in da morajo otroci že v šoli dobiti veselja do kmečkega dela.

Še nekaj! Izpodtikali so se nekateri ob Domoljubovih člankih o starostnem zavarovanju. Domoljub je zvršil samo svojo dolžnost, da je neprikrito povedal natančno bremena, ki bi jih naložilo novo zavarovanje. To je bilo potrebno in zato reč so mu njegovi bravci tudj hvaležni. Zamerili so mu pa, da je zapisal nekaj pohvalnih besedi in da je zastopal stališče, da je predloga v mnogih ozirih za kmeta koristna. Stvar je zdaj pojašnjena. Ponavljamo še: Prvi kmečki stanovski shod še ni bil zadnji.

Političen pregled.

SLOVANSKO SREDIŠČE.

Pogojanja med »Slovenskim klubom«, »Jugoslovanske zvezo«, katoliško-narodnimi Čehi in Starorusini so se ugodno končala in dne 29. prosinca t. l. so vsi ti klubi sklenili, da se združijo v parlamentarno zvezo pod sledečimi pogoji: Nova skupina se imenuje »Slovansko središče«. Vodi jo izvrševalni odbor, ki je sestavljen iz članov posameznih klubov. Ta odbor voli tri predsednike, izvoljeni pa so kot načelniki: dr. Hruban, dr. Ivčević in dr. Susteršič. — 29. prosinca je bil zgodovinski dan. Takrat so se namreč s tem, da se je ustanovilo »Slovansko središče«, popolnoma izpremenile strankarske razmere v državnem zboru. Novi klub šteje 58 poslancev in pomeni moč, s katero bo morala vlada resno računati.

DRŽAVNI ZBOR.

V zbornici so se pretekli teden vrstili nujni predlogi drug za drugim. Nujni predlogi ne pomenijo nič drugega kot to,

da niso ne Čehi, ne Nemci z vlado zadovoljni in da se mora kako predrugačiti; toda kako bi se to naredilo in kako se bo, — tega ne vé nihče. V parlamentu je silno soparno, nagromadili so se črni oblaki in sedaj vse čaka, kaj in kdaj se vlije. Ali bo krotak dež ali strašna toča? Ministrski predsednik si ne zna pomagati. Ko se mu ni posrečilo spraviti Nemcev in Čehov potom pogajanj, bo sedaj poskusil z jezikovnim načrtom. V sredo, dne 3. svečana t. l. predloži vlada zbornici jezikovno predlogo, toda kaka usoda jo čaka, še ni gotovo. Zelo lahko je mogoče, da jo odklonijo Čehi in Nemci, in tedaj pride parlamentarnemu ministrstvu najbrže zadnja ura. Binert ga ne bo mogel sestaviti, nastopiti bo moralo stalno uradniško ministrstvo, ki se bo poslužilo paragrafa 14. Ta paragraf ima namreč prečudne lastnosti. Z njim lahko vlada ministrski predsednik, tudi če ni državnega zbora. O čemer so se prej poslanci dolgo prepirali in razburjali v zbornici, vse to opravi prebrisani paragraf 14. brez krika in vpitja. — Nemci slutijo, da se utegne kaj takega zgoditi, pa ne kažejo zaradi tega prevelike žalosti. Upajo namreč, da bo vlada potem, ko bo rešena parlamenta, s paragrafom 14. vse bolj postrezala njihovim željam, kakor do sedaj, ko je bila navezana na državnozbornsko večino. To je tudi verjetno. Zato pa bi bila za slovanske avstrijske narode škoda tem občutljivejša, če se sedanja napetost med strankami v zbornici ne bi mirno polegla in če bi vlada morala res poseči po paragrafu 14. — Po časopisih se širijo vesti, da bo Binert kmalu pustil nehvaležno službo mešetarja na političnem semnju v zbornici in da pride na njegovo mesto sedanji tržaški cesarski namestnik princ Hohenlohe, ki je bil že enkrat ministrski predsednik.

MADŽARSKÉ GRDOBIJE.

Najprej so Madžari zahtevali, naj se pomadžari onostransko vojaštvo. Ker jim pa to vsled nasprotovanja naše vladarske hiše ni uspelo, so začeli bobnati po svetu pesem o samostojni madžarski banki. Vé pa vsakdo, da želje po samostojni armadi na Ogrskem še niso zaspale in zato je na dné 24. prosinca t. l. vodstvo krščansko-socialne stranke na Dunaju sklenilo vložiti v zbornici interpelacijo glede na težnje Mažarov, armado pomažariti in raztrgati njeno enoto. Interpelacijo so podpisali Lueger in tovariši. Interpelacija je zelo zanimiva in temeljito setavljena. Najprej se vojnemu ministru Šenajhu očita zahrbtnost, ker je na eni strani zagotavljal, da se z Mažari glede na armado ne bo pogajal, ne da bi obvestil preje avstrijski parlament, na drugi pa se je vendar z Mažari tajno pogajal. Interpelacija naglašá, da bi odjenljivost nasproti Mažarom pomenjala kršenje pogodbenega zakona, ker ta zakon izrečno določá, da ima v skupnih zadevah odločevati tudi avstrijski parlament. Toda Madžari so sedaj želje po samostojni armadi — kakor se zdi — odložili za boljše čase in so začeli sitnariti s samostojno ogrsko banko. Resni madžarski politiki so sami prepričani, da s tem

ne more biti nič, toda Košut in njegovi prijatelji vpijejo dalje nemoteni: Dajte nam samostojno ogrsko banko! Kaj pri tem pravzaprav namerjajo, vedo le sami. Toda verjetno je, da hočejo sedaj strmo-glaviti dosedanja vlado, ki je sestavljena iz strank, ki ne trobijo vedno v Košutov rog, ter prevzeti sami državno krmilo. Na čelo novi vladi stopi najbrže sam Ferenc Košut, da utrdi svojo stranko, preden obvelja splošna volivna pravica. Košut je pa zelo čuden mož in še bolj čudna je njegova preteklost. Neki nemški list je objavil v zadnjem času mnogo podrobnosti iz njegovega življenja, ki pa ne delajo ravno časti bodočemu ministrskemu predsedniku. Očitajo mu najrazličnejše sleparije, podkupovanja ter podobne grdobije in umazanosti. In Košut na to molči! Ker ima dotični list dokaze v rokah, se ga Košut ne upa tožiti . . .

Tako vladajo na Ogrskem. Ta prednost se mora Madžarom priznati, da morda ni v Evropi tako pokvarjene in brezvestne vlade, kot je v Budimpešti. Toda to Košuta nič ne moti. Njemu je le cilj pred očmi: najprej dobro napolniti svoje lastne žepce bodisi iz državne ali kake druge blagajne, potem v pogodbah z našo državno polovico Avstrijo dobro odreti, slednjič uničiti vse druge narodnosti na Ogrskem — in država svete Štefanove krone je rešena!

KAM?

Srbska politika je zašla na take kozje steze, da se sama ne spozna več, kam gre, kaj da bi jo drugi razumeli! Najprej velikansko kričanje in zahteve po vojski, nato strašna poparjenost, sedaj pa oboje na enkrat. Nekaj časa žugajo z vojsko in zahtevajo del Bosne zase. Tako je carigradski srbski poslanik dr. Nenađović izjavil, da Srbija zahteva del Bosne, ki bi jo vezal z Jadranskim mor'em in s Črno goro. V tem smislu izda Srbija spomenico vele-vlastim. Srbski vojni minister bo zahteval od skupščine tri milijone dinarjev v vojne namene. Dozdaj je zahteval vojni minister za oboroževanje 33.500.000 dinarjev. Posebni srbski poslanik Dušan Protić je odotoval v Cetinje in nosi baje seboj en milijon frankov za nadaljnje črnogorsko oboroževanje. — Obenem pa hočelo Srbi biti tudi miroljubni. Tisti, ki dobro pozná srbske razmere, trdijo, da zahtevajo vojsko le v Belgradu, medtem ko je srbsko ljudstvo vojski nasprotno in se prav nič ne zmeni za priklonitev Bosne. Nekateri Srbi se baje ogrevajo celo za misel, naj se jugoslovanskemu kraljestvu pod želom Habsburžanov prikloni tudi Srbija. Tako bi bili vsi Srbi na Hrvaškem, v Bosni in v sedanji srbski kraljevini združeni pod habsburško vladajočo rodovino. Angleži se silno boje, da bi se to ne zgodilo; na ta način bi namreč dobila Avstrija odločujočo besedo na balkanskem polotoku. Toda ta angleški strah je prazen, ker je protiavstrijska struja na Srbskem še vedno tako močna, da se prej omenjena misel gotovo ne uresniči. Srbija si celo zelo prizadeva, da bi mir, ki sta ga Turčija in Avstrija po dolgih pogajanih sklenili, razdrila. Toda ti naklepi

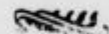
srbskih politikov so ravno tako nespa-metni in brezuspešni, kakor je nespa-metna in zmedena vsa njihova politika.

MIR ALI VOJSKA.

Ker se je Bolgarska vedno bolj oboroževala, so povsod željno pričakovali, kdaj zine kaj o tem bolgarski zunanji minister v bolgarskem državnem zboru. Slednjič je minister dné 26. prosinca t. l. izjavil, da si Bolgarija želi miru (kdo bi si ga ne?) in da se oborožuje le zato, da bi je Turčija lepega dné ne presenetila s svojimi topovi. — Pogajanja med Turčijo in Bolgarijo so se namreč ustavila in obe državi sta začeli stražiti svoje meje. Ostale države skušajo sicer posredovati, a brez posebnega uspeha. Bolgarija namreč neče in ne more ugoditi Turčiji, ki zahteva južni kos bolgarskega kraljestva in tako bi slednjič morala odločiti vojska, če bi Turčija trmoglavo ostala pri svoji zahtevi. Toda opaža se na obeh straneh, da bi ta spor vendar rajši mirno rešili.

ITALIJA PRED TUJIM PRAGOM.

Italija je v prvih časih po priklopitvi Bosne, ko je planila po Avstriji Rusija, Turčija in Srbija, stala na naši strani kot zvesta zaveznica in laški zunanji minister Tironi je storil precej uslug našemu Erentalu. A kakor drugod, tako tudi v politiki ni nobena reč zastoj. Tironi je zahteval od naše vlade, da ugodí z ozirom na njegove usluge željam avstrijskih Italijanov po samostojnem vseučilišču. Erental je to obljubil — toda naša vlada je predložila zbornici načrt, po katerem bi bilo laško vseučilišče na Dunaju, medtem ko hočelo Italijani Trst. In ko so začeli avstrijski Italijani kričati, da nečejo univerze na Dunaju, se je takoj oglasil tudi Tironi ter hotel odstopiti, kar bi pomenilo, da je konec Avstriji prijazne politike v Italiji. Tako Italija pometa pred tujim pragom, dasi ima doma na vse strani dela čez glavo. Ministrski predsednik je sicer Tironiju svetoval, naj ne odstopi, toda listi ga pozivajo, naj pokaže hrbet Avstriji in ji dokaže, koliko je vredno italijansko prijal-teljstvo.

LISTER.

Zadnji dnevi Jeruzalema.

(LUCIJ FLAV).

Zgodovinski roman. — Spisal J. Spillmann D. J
(Dalje.)

«Pokličí vsaj Heroda, mojega velikega pradedá!» prosi vnovič kraljica. «Ni-sem še dobila krone, katero mi je ponujal oni krásni Rimljan! Mogočni Herod naj mi pove, ali me kdaj doleti ta sreča!»

«Na vsako vprašanje tudi rajni ne da-do odgovora, zlasti ako so slabe volje; torej slavni praded se ti morda pokaže v tako strašni podobi, kakršne ne pričakuješ!»

«Naj le pride, le pokličí ga!» sili nestrpnó Berenika.

«Če že ne odnehaš, hočem tudi to pokusiti! Toda nikar se ne huduj nad menoj, ako te prestraši duh nesrečnega praded!»

Gledalca opazujeta z veliko napetostjo iste prizore kakor poprej. Naenkrat čujeta zoprno vpitje sove, ki fofota s svojimi črnimi peruti nad njunima glavama in sede Kirki na razgaljeno ramo. Godba zaigra še bolj otožne melodije; vedeževalka pa ponavlja svoje nerazumljive egiptovske besede. Tu šine v poltemno dvorano bolesten krik, godba preneha, za Kirkinim hrbtom zarožljajo težke verige in že stoji tukaj veliki Herod, ukovan v razbeljene obroče, ki tesno oklepajo njegovo široko postavo, z žarečo krono na glavi in ognjenim plaščem na osmojenih plečih.

«Kdo me kliče s prestola, iz mojega večnega kraljestva?» vpraša strašna prikazen z globokim, zamolklim glasom.

«Tvoja pravnikinja, jasna kraljica Berenika,» odvrne vedeževalka.

«Govoriti hočem z njo samo, ne s teboj! Berenika, zadnja potomkinja mojega slavnega rodu, samo nate stavim še nekoliko upanja! Upanje! Ha, te besede ne poznam v svojem kraljestvu! Tvoj oče — da, on je bil mogočen vladar; tvoj brat — ničvreden hlapec Rimljanov! Le v tvojih žilah se še pretaka nekoliko moje krvi! Povej, kaj želiš izvedeti?»

«Ali mi je odločila usoda krono rimskega cesarstva?» odvrne Berenika napol v medlevici.

«Primi in drži krepko! Vse bo tvoje, ako si pogumna in prekanjena! Glej, tudi k meni je prišel človek in mi izkušal ugrabiti kraljevsko krono! Narodil se je v Betelehemu. Toda držal sem jo krepko, le poglej, kako mi zdaj žari na glavi — nosil jo bodem celo večnost! Posnemaj svojega praded in se navžiješ sreče na mogočnem prestolu rimskega cesarstva! Toda moj čas je potekel, vrni se moram v svoje ognjeno kraljestvo, kjer vladamo vsi nekdanji mogotci sveta.»

Pri teh besedah zaigra na Herodovih ustnicah otožen smehlaj, njegova krona jame bledeti in strašna prikazen polagoma popolnoma izgine.

Takoj šineta iz zemlje oba zamorca in spremljata kraljico in tribuna po strmih stopnicah v gornje prostore Kirkinine hiše, da se ondi odpočijeta od razburjenja, ki ga jima je prinesla nocojšnja noč. Vedeževalka jima postreže z grozđjem, vinom in pecivom; a niti Berenika niti Lucij se ne odzove njeni usiljivi gostoljubnosti.

«Rajši mi pojasni, kaj pomenijo vse te prikazni, ki sem jih gledala nocoj s tribunom?» sili vanjo kraljica.

«Zares, čudni ljudje!» odvrne razžaljena Kirka, «kako bodeta verjela mojim besedam, ko tako prezirata mojo prijazno gostoljubnost. Pa pustimo to — kaj pa moreš želeti večjega, hči mogočnega Heroda? Čaka te krona rimskega cesarstva in, ako me niso varala vsa znamenja, ta krasni junak, ki stoji tu poleg tebe, ti z njo nekoč ovenča tvoje jasno čelo! I kaj pa hočeš še več? Prosi bogove, da ti ostanejo vedno tako naklonjeni, kakor zdaj!»

Lucij in Berenika se vrneta šele ob prvem jutranjem svitu v poslanikovo palačo. V obednici, kjer ubijajo noč pijani gostje, postaja divji hrup in vrišč vsak trenutek glasnejši. Ravnokar vlečejo služabniki nezavestnega Pomponija Papilija v njegovo stanovanje.

«Poglej ostudno žival!» reče kraljica tribunu in se obrne z gnusom od pijanega častnika. Nato pomigne Luciju v krasno razsvetljeno sobano, rekoč: «No, kaj porечеš zdaj, moj vrli tribun? Zdaj menda veš, zakaj te odlikujem bolj kakor vse druge rimske junake? Čuj, še preden sem te poznala, so mi pokazali vsevedni bogovi tvojo podobo, dasi takrat nisem mogla natančno videti tvojega zalega obličja. Samo krasni kodri, ki so se vsipali lepi prikazni izpod srebrnega šlema in kakršnih še nisem opazila na nobenem Rimljanu, so mi do danes ostali živo v spominu. Takrat mi je Kirka povedala tudi tvoje ime, in sicer v grškem jeziku. Lucij, kmalu bodeva ovenčana s krono rimskega cesarstva!»

«Ne upam se vdati tako predrznim mislim,» odvrne tribun. «Kako naj seže nepoznan vojak po mogočnem Avgustovem žezlu?»

«Treba ti je le previdnosti in poguma in v kratkem času bo cesarsko žezlo v tvojih rokah! Neron itak ne bo dolgo živ, saj so se ga celo njegovi lastni klečepalci že zdavnaj naveličali! Morda zasede po njegovi smrti cesarski prestol po vrsti nekaj neznatnih vojaških cesarjev, ki pa seveda kmalu izginejo s površja. Ti postaneš tačas poslanik ali kaj podobnega, navdušiš zase nekaj neustrašenih legij, zlasti če se odlikuješ v kaki vojski, in zmagaja je tvoja! Da, takrat porabi zlato priliko in ne pozabi v svoji sreči prijateljice Berenike!»

Te laskave besede zbudijo v duši lahkovernega Lucija celo vrsto slik, o katerih dosedaj zaradi svoje skromnosti ni upal sanjati. Kako prijetna čustva polnijo dušo mladega moža, ko vidi sebe kot bodočega poslanika ali kot slavnega vojskovodjo, ki se vrača, odičen z vencem neminljive zmage, iz krvave vojske! V duhu zre svoj veličastni sprejem v daljnem rimskem mestu: vsa nebrojna množica ga pozdravlja kot rešitelja domovine in se klanja v globoki hvaležnosti svojemu novemu cesarju.

Z drhtečim glasom odgovori tribun Bereniki:

«Ako bom kdaj držal v svoji roki cesarsko krono, je ne položim nikomur drugemu na glavo kakor tebi, milostna kraljica, ki si mi pokazala pot do najvišjih ciljev! In pri Jupitru, še danes nastopim to pot!»

«Tukaj moja roka, da ostaneš mož beseda!» vzklikne Berenika. «Skrbeti hočem, da ti bo vedno na razpolago dosti sredstev, saj naša hiša ni najubožnejša, tudi nam ne manjka vplivnih prijateljev med rimskimi senatorji! Ta čas pa naj te bogovi spremljajo s tvojim mogočnim varstvom! Daj, Lucij, prisezi mi neomajno zvestobo do groba!»

«Prisegam pri vseh bogovih!» se odzove tribun s svečanim glasom.

Kakor v sanjah se poslovi Lucij od kraljice in si poišče svoje stanovanje. Dolgo zre ob odprtem oknu na sivkasto gladino prostranega morja, kjer se že poraja na vzhodni strani mlado jutro. Še vedno plešejo pred njegovimi očmi čudne prikazni, ki jih je gledal v Kirkinini hiši, ne- prestano čuje bolesterne vzdihne nesrečnega Heroda.

Zdajci zagleda v duhu Veronikin potni prt in krvavo obličje Kristusovo in čez nekaj časa milo obličje nedolžne Tamare. «Proč, zdaj ne potrebujem trnjeve krone! Proč, hčerka rabijeva, tebi ni namenjen prestol!»

ČETRTO POGLAVJE.

Na morju.

Rabi Sadok vzame v Cezareji za prvo silo v najem malo hišico blizu pristanišča. Dolgo časa omahuje, ali naj se popelje z judovskim poslanstvom k cesarju Neronu na Grško, ali naj varuje doma svojega Benjamina. Toda njegovi rojaki ga silijo neprestano k potovanju in mu zagotavljajo, da je le v njegovih rokah nadaljna usoda nesrečnih Judov. Benjamin, ki je tako nenadoma našel svojega izgubljenega očeta, bi ga zdaj rad spremljal na dolgi in nevarni poti; a o vseh teh njegovih željah ne mara rabi ničesar slišati, temveč ga izroči v varstvo uglednemu judovskemu ribiču v Cezareji.

«Dobri Jona bo očetovsko skrbel zate in tudi njegova dva sinova te sprejmeta prijateljsko v svojo družbo!» tolaži oče žalostnega sina. «Saj ne boš dolgo brez mene, v treh ali štirih tednih sem gotovo zopet tukaj! Medtem dospo najbrž tudi Tamara v Cezarejo! Najel sem za bogato plačilo spretnega in pametnega človeka, ki prav gotovo reši tvojo sestro iz Jeruzalema. Čemu se torej tako kremžiš? Le priden in vesel bodi in pokaži, da si še vedno moj ubogljivi sinko!»

Po mnogem prizadevanju skrbnega rabija se Benjamin končno ukloni očetovi volji. Tako stoji zdaj deček na morski obali, poln grenkih solza in težkih slutenj, da sprejme za slovo zadnji poljub svojega dobrega očeta. Hitro se približa čas ločitve; Sadok in dva druga Juda, ki ga spremljata na važnem potovanju, stopijo v malo jadrnico, da jih popelje od obrežja k veliki grški ladji, ki je usidrana na globokem morju.

Množica, ki je spremila judovsko poslanstvo do pristanišča, jame vihteti svoje robce, da še enkrat pozdravi odhajajoče popotnike. Tudi stari Jona, velik in krepak mož z rdečo brado in močno upognjenim nosom, prime slednjič Benjamina za roko in ga hoče peljati na svoj dom. «Halo, radovednost nenasitna, zdaj si se nagledal, le pojdiva domov! Poglej, tam prihaja poslanik z rimskimi častniki, ki ženejo na ladjo onega prokletega Flora, da prejme v Rimu plačilo za svoje neštete hudobije. Ne maram stati tukaj in čakati, kdaj naju začno zasramovati rimski vojaki! Le urno stopiva domov!» opominja Jona svojega varovanca.

(Dalje sledi.)

Razgled po domovini.

Kmečki stanovski shod.

Ob ogromni udeležbi se je izvršil prvi kmečki stanovski shod. Če tudi je bil porazglas omejen le na ljubljansko in kamniško okrajno glavarstvo, je le prišlo veliko število kmetov tudi iz drugih delov naše dežele: z Dolenjske, Notranjske itd., a tudi nekaj zastopnikov goriške in štajerske kmečke zveze je bilo navzočih. Vsled prevelike kulantnosti mnogih naših somišljenikov so dobili tudi mnogi liberalci vstopnice v roke in tako je prišlo na stotine liberalcev na naš shod z jasnim namenom, da motijo shod in da ga, če mogoče, razbijejo. Liberalci so se porazdelili med poštene kmečke može in pristaše S. L. S. in skušali takoj spočetka z živinskim tuljenjem onemogočiti ves shod. A kljub vsej zahrbtni, podli in divji agitaciji kmečkih sovražnikov, zagrizenih nasprotnikov S. L. S. se ogromna večina ni dala premotiti. Pošteni in zavedni možje S. L. S. so prišli v Ljubljano, da poslušajo svoje poslance in da povejo sami svoje mnenje, — ne pa da tulijo in razgrajajo, da si tudi so jih liberalci na to hujskali. Seveda so bili liberalni hujškači takoj začetkom shoda razkrinkani kot lažnjivci in osramočeni do kosti. Po deželi so namreč lagali tedne in tedne, da hoče S. L. S. kmetom vsiliti zavarovanje, da jim hoče naložiti nov davek ali da jim ga je že naložila, da jih hoče pregnati z grunta in kar je enakih budalosti še več. Tisti občeznani oderuhi in sleparji, liberalni magnati in liberalni učitelji, ki sovražijo kmeta v dno svoje duše, so vprizorili vprav velikansko špekulacijo po ameriškem načinu v američanskem zlogu. Na nevednost, lahkovernost in nezaupljivost enega dela našega ljudstva, hoteč kmeta na kmeta nahujskati zoper S. L. S., torej zoper tisto stranko, ki je ravno kmeta vzbudila iz spanja, kmetu dala zavest njegove veljave in njegovih pravic, kmetu priborila večino v deželnem zboru in v deželni odbor, sovražnike kmeta in v deželni odbor, sovražnike kmeta pa postavila pod kap. Vsa ta špekulacija se je izjalovila in do kosti osramočeni stoje danes liberalni hujškači v svoji sramotni nagoti pred poštenim slovenskim ljudstvom, postavljeni na laž in izročeni javnemu posmehu in zaničevanju. Treba je bilo le, da so prišli pošteni možje v Ljubljano in da so čuli neposredno moško besedo voditeljev S. L. S. Takoj v prvih minutah po otvoritvi shoda je bil položaj pojasnjen. Voditelj S. L. S., dr. Šusteršič, je takoj odkrito in pošteno povedal to, kar je sicer za vsakega, ki pozna S. L. S., samoobsebi umevno, kar so pa nekateri možje v zadnjih tednih svoje razburjenosti pozabili in kar osobito navzočim liberalcem ni šlo v bučo, da bodo poslanci S. L. S. v zadevi kmečkega zavarovanja storili ravno to, kar so pri izvrševanju svojega poslaništva še vedno storili in le to, kar bo kmeto ljudstvo samo sklenilo v

Voditelj S. L. S. je še pristavil, da je on osebno po resnem, vsestranskem premišljevanju prišel do zaključka, da vladni predlog tak, kakršen je, ne ugaja kmečkim razmeram in da mu je on torej protivni — da pa on svoje osebno mnenje podvrže popolnoma volji in odločitvi kmetov samih, ki naj odločijo, kakor je njihova volja.

In kako krasen prizor je bil, gotovo najkrasnejši na tem shodu, ko je nastopil poslanec dr. Krek. On, ki je osebnega mnenja, da bi tu vladna predloga v bistvu bila velike koristi za kmečki stan in ki je to tudi z moško odkritostjo na shodu povdarjal, je le moško in odkrito izjavil, da njegovo osebno mnenje nič ne velja, ako kmečko ljudstvo samo drugače sklene. Zanj je in bo merodajno vedno le, kar ljudstvo samo hoče.

Razburjeni valovi so se hitro polegli. Kmetje so hitro izprevideli, da je bilo razburjenje popolnoma nepotrebno in da bi tudi dosegli isti uspeh, če bi bili brez vsakega razburjenja prišli v Ljubljano. Shod se je izrekel z ogromno večino, t. j. z vsemi zoper pet glasov zoper kmečko zavarovanje, t. j. zoper vladno predlogo. Poslanci S. L. S. so vzeli to na znanje in se bodo ravnali po tem.

U-žen sklep.

Izvršilni odbor je v svoji seji 1. februarja t. l. sklenil, da z ozirom na sklep kmečko-stanovskega shoda v Ljubljani dne 31. januarja 1909., ki se je izrekel zoper socialno zavarovanje kmetov, da se shodi, napovedani za Ljubljano, opuste, ker so brezpotrebni, da se bodo pa vršili shodi po vseh okrajih, kjer bodo poročali državni in deželni poslanci. Le za ta slučaj, ako zaupniki drugih okrajev, ki še niso prišli na vrsto, vkljub temu zahtevajo, da se shod vrši v Ljubljani, naj se le-ta shod tudi vrši.

Liberalci zoper deželni zbor. V sobotnem uvodniku »Slovenskega Naroda« liberalci bridko tožijo in grajajo S. L. S., da ni v deželni zbor nastopila proti baronu Schwarzu tako surovo, kakor liberalna stranka, to se pravi z drugimi besedami, da bi bili liberalci želeli, da bi bila S. L. S. razbila deželni zbor in samo sebe umazala, kakor se je liberalna. Toda S. L. S. se zaveda svoje dolžnosti nasproti ljudstvu. Deželni zbor je za koristno delo za ljudstvo, osobito za kmeta, liberalci so pa za burke z morilci in s krvavimi manšetami. Zadnji deželni zbor je v devetih dneh za kmeta več storil, kakor prejšnji liberalni kranjski deželni zbor v desetih letih. Seveda za liberalce to ni posebno častno! Kakor vse kaže, je upati, da se kranjski deželni zbor v kratkem zopet snide. Takrat bo imela S. L. S. prilliko, dati liberalnim poslancem odgovor na sobotni članek »Slov. Naroda«. Najvspešnejši odgovor bo pa obstojal v tem, da bodo poslanci S. L. S. z železno vztrajnostjo in marljivostjo nadaljevali delo za kmeta, naj li že bo to liberalcem prav ali ne. Lovska postava, cestna postava, občinske postave itd., vse se bo strogo prikrojilo kmečkim potrebam in koristim. Postave se bodo tako izpremenile, da liberalci ne bodo več gospodarili ne v cestnih in ne v šolskih

odborih, kakor tudi ne na lovih. S. L. S. bo napravila povsod kmeta za gospodarja.

Liberalni učitelji. Med tistimi, ki so zadnje tedne hujskali kmete zoper poslance S. L. S., so bili, kakor se nam poroča, zlasti tudi razni liberalni učitelji. Delali so se tako, kakor da imajo veliko skrb za kmečka bremena; obenem pa ravno tisti liberalni učitelji z vso silo pritiskajo na deželne poslance, naj jim zvišajo tako, da bi vsled tega kranjski kmetje morali cel milijon deželnega davka na leto več plačati kakor dozdaj. In v ravno ta rog trobijo poleg liberalnih učiteljev tudi vsi drugi liberalni hujškači, ki so kazali zadnje tedne tako skrb za kmeta. Namen je jasen: omajati kmetu zaupanje do svojih poslancev, zapeljati kmete, če mogoče, da zalijo svoje poslance, da bi tako poslanci izgubili veselje za delo in prepustili tla liberalnim kmečkim hujškačem. Po tem pa haid zopet na kmeta in pričeli bi zopet kmeta odirati, kakor je to bilo pred kakimi petnajstimi in desetimi leti, ko je še gospodarila liberalna stranka in ko so imeli kmečki oderuhi po vaseh glavno besedo. Gorje ti, ubogi kmet, če ne boš znal ločiti svojega sovražnika od svojega prijatelja!

Odličan gost v Ljubljani. Minoli teden je obiskal na povratku z Dunaja prevzvišeni gospod nadškof sarajevski dr. Stadler našega premil. g. knezoškofa dr. Jegliča. Ogledal si je novo poslopje »Katoliške tiskarne« in se jako pohvalno izrazil o niem.

Volltve v kranjsko trgovsko in obrtno zbornico so končane. Izvoljeni so štirje kandidatje neodvisnega obrtnega in trgovskega odbora in sicer v tretji obrtni kategoriji (bele glasovnice) gospodje: Ivan Kregar s 2192, Jernej Ložar s 2191, Tomaž Pavšler iz Kranja s 2189 in Jožef Haflner iz Škofje Loke s 2189 glasovi. V manjšini so ostali kandidatje liberalcev gg.: mizarski mojster Primožič, deželnik Vidmar, mizarski mojster Umek iz Novega mesta in Sušnik iz Škofje Loke s 2133, oziroma 2131, 2128 in 2130 glasovi. V mali trgovini (rmenne glasovnice) sta dobila kandidata neodvisnega obrtnega in trgovskega odbora gg. Lavrič in Zorc po 603 glasove, prodria sta pa kandidata liberalcev Ditrich in Fürsager s 699 glasovi. V srednji obrti sta izvoljena liberalca Lenarčič in Majdič s 725 glasovi, gg. Kobi in Zorc sta dobila 332, oziroma 318 glasov. V veliki obrti je dobil liberalni kandidat Kotnik 47 glasov, Nemeč Pammer 47 nemških glasov, Kobi 5, neveljavnih je bilo 7 glasov. Odločil je žreb za Nemeč Pammerja. V srednji trgovini sta izvoljena pristaša liberalne stranke gg. Ivan Mejač in Hren s 379 glasovi, gg. Horvat in Treven sta dobila po 142 glasov. V veletrgovini sta izvoljena Ivan Hribar in Ivan Knez s 45, oziroma 43 glasovi, dobili so pa še Šarabon 16, Lampe 8, Muštar 8 glasov. V veleindustriji (montanska družba) sta izvoljena Samassa in dr. Ambrositsch, ki sta dobila vsak po 4 glasove. S. L. S. je imela doslej v trgovski in obrtni zbornici samo 4 zastopnike, sedaj jih bo z onimi, ki so še ostali v zbornici, imela 7. Kljub temu, da imajo nasprotniki ves aparat v rokah, zabeležuje vendar napredek. Liberalna stranka je S. L. S. ponujala samo tri mandate, dasi je tretji obrtni razred s štirimi mandati, kakor je tudi najljutejši naskok liberalcev pokazal, njena last. Krivda nepopisne liberalne ošabnosti je torej, ako ni došlo do kompromisa in da tako obe slovenski stranki niste nastopile skupno v veliki obrti ter da je izvoljen Nemeč Pammer.

Liberalci in socialni demokratje so si skočili v lase. Ljubljanski tržni nadzornik Ribnikar je hotel s svojim liberalnim malo-broječim delavskim društvom prodajati in širiti liberalizem v Šiški. To pa ni bilo vseh socialnim demokratom, ki se smatrajo za gospodarje v Šiški. Zato so prišli na Ribnikarjev shod, ondi pretepli njegove pristaše in menda tudi tržnega nadzornika in tako shod razbili.

Socialni demokratje prijatelji kmeta. Tudi nova postava za kužne bolezni, ki jo je vlada predložila poslancem in o kateri se razpravlja v odseku, ni vseh socialnim demokratom. Vsemu, kar le nekoliko varuje kmečke koristi, so nasprotni. Že trideset let tlači stara postava našo živinorejo. Žrtve, ki jih je vsled te postave trpelo naše kmetijstvo, so ogromne. Vsak, kdor je le količkaj pravičen, mora priznati, da se stara postava mora predelati, samo socialni demokratje ne pridejo do tega. Živinorejo uničiti, pa ceno meso jesti, to ne more biti. Kakor kaže, ne bo nobene postave za kmeta, ki bi ji socialni demokratje ne nasprotovali. Zato pa tudi ne more biti nikak slovenski zavedni kmet pristaš socialistične stranke.

Pomožna akcija. »Gospodarska Zveza« je te dni pričela z razpošiljanjem preglednih (razdelilnih) listov za drugo razdelitev krmil iz državne podpore in prosi tem potom hranilnice in posojilnice, odnosno županstva, naj ji obratno naznanijo vsako eventualno odpoved naročbe kakega prosilca. Povdarja se pa, da se na želje za zvišanje količin ali prememb kakovosti pri županstvu naprošenih krmil nikakor ne more ozirati! Ponovno tudi naznanja »Gospodarska Zveza«, da ona absolutno ne more prevzemati nikakih naročil, ker vsled sklepa vladne konference dne 17. t. m. pridejo pri drugi razdelitvi v poštev edinole prosilci, ki so se pravočasno zglasili pri županstvu, vsled česar prosi, da se ji ne pošilja nikakih naročil, ker je izključeno, da bi jih mogla izvršiti. Tiskovine za drugo razdelitev dobe organizacije, oziroma županstva vseh glavarstev brez izjeme tekom tega tedna, ako jih še niso prejela.

Duhovske spremembe v ljubljanski škofiji. Kanonično umeščena sta bila č. gg. Anton Tabor na župnijo Slap in Frančišek Zorec na župnijo Nova Oselica. — Premeščeni so č. gg. kaplani Friderik Rodič iz Cerkelj pri Kranju v Črnomelj, Josip Lavtar iz Železnikov v Cerkle pri Kranju, Franc Gabrsek iz Vipave v Postojno, v Vipavo dr. Jožef Sever.

Poročnik dobil in — izgubil glavni dobiček. Neki graški poročnik je zadel glavni dobiček turških srečk v znesku 600.000 kron. Poročnik je imel številko svoje srečke zapisano v svoji beležnici. Sedaj je srečko pričel iskati in spoznal, da jo je zgubil na vojaških vajah ali pa pri opetovanem preseljevanju. Poročnik je seve ves obupan, oblasti pa mu ne morejo pomagati.

Tečaj za voditelje živinorejskih zadrug. Zadrugna zveza v Ljubljani priredi od 16. do 18. februarja t. l. poučen tečaj za voditelje živinorejskih zadrug, da bodo zmožni samostojno voditi svoje zadruge, vpisovati v knjige potrebne podatke itd. Natančnejši spored je objavljen v »Narodnem Gospodarju«. V ta tečaj naj pošlje vsaka že obstoječa ali namepravana živinorejska zadruga po dve osebi. Udeleženci naj imajo že nekaj znanja o živinoreji, naj bodo popolnoma večji pisanja ter morajo imeti namen, da bodo kasneje v resnici delovali pri živinorejskih zadrugah. Kdor se misli udeležiti tega tečaja, naj to pismeno naznani Zadrugni zvezi v Ljubljani kar najprej. Ker je število udeležencev omejeno, se

ne bo moglo ozirati na tiste, ki bi se prijavili prepozno.

V občinskem svetu celovškem je prišlo pri zadnji seji do precej burnih prizorov. Šlo se je za zidanje železniških delavnic, ki jih je bilo ministrstvo lani menda že obljubilo Celovcu. Ker pa je bil prostor tukaj za kakih 500 tisoč kron dražji, nego pri vetrinjskem kolo-dvoru, je ministrstvo zdaj bolj za Vetrini. Krivdo na tem so nekateri valili na dr. Metniza, ki se je ves užanjen branil, češ, to ima za svoje obilne zasluge! Sklenili so poslati zopet deputacijo na Dunaj.

Potnik iz Messine v Ljubljani. V Ljubljano je došel potnik brnske tovarne Redlicha, g. Schweighofer, ki je bil večer pred potresom v Messini. Ker ni mogel dobiti v Messini prenočišča, odpeljal se je s prtljago v Katanio ter tako ušel gotovi smrti. Dva njegova znanca nista hotela iti z njim, ostala sta v Messini in bila ubita.

V Šmartnem pri Litiji bo redni občni zbor »Kmetске Zveze« v nedeljo, dne 14. februarja v »Društvenem Domu« ob 3. uri popoldne.

Ogenj na Rožniku. V četrtek, 28. januarja, ob tri četrt na 11 ponoči je čuvaj na Gradu s strelom naznanil, da gori gospodarsko poslopje g. Bergmana na Zgornjem Rožniku. Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo je prihitelo pod načelstvom g. Ludovika Štriceljna takoj na lice mesta, a z brzagalno ni šlo do vrha, ker bi bilo vsled pomanjkanja vode brezuspešno. Gasilci so preprečili, da se tudi hiša, v kateri je gostilna, ni unela. Poslopje je pogorelo do tal. Kako je ogenj nastal, se ne vé. To poslopje je v teku pedeset let že tretjič pogorelo. Prvič nekako leta 1847. do 1848. sta tedanjemu posestniku Čamerniku zažgala dva Laha, ki sta kupovala od njega kravo, ker se pa nista mogla za kupno ceno pogoditi, sta mu ponoči zažgala iz jeze.

Socialni tečaj v Ptujju se je nad vse pričakovanje dobro obnesel. Nekateri udeležniki so bili po tri ure daleč, a se vendar niso zbili ne mirati ne slabega pota. Povprečno se je udeleževalo tečaja do 120 mladeničev in mož, ki so z vso pazljivostjo poslušali predavanja. Predavali so: državni poslanec dr. Korošec, profesor dr. Hohnjec, nadrevizor Pušenjak in župnik Ozmeč. Ob koncu tečaja se je g. Miha Brenčič zahvalil v imenu vseh udeležencev gospodom govornikom za lepe nauke, posebno voditelju tečaja, dr. Hohnjecu. V imenu mladeničev se je zahvalil mladenič Skoliber od Sv. Urbana. Tečaj bo ostal povsod v najlepšem spominu.

Shod. Predzadnjo nedeljo je priredilo katoliško sloven. politično društvo za ormoški okraj v Ormožu pri Kahlbrennerju političen shod. Govorili so: državni poslanec dr. Korošec, kaplan Štuhec, župan Meško.

»Kmečka zveza« na Štajerskem prireja dobro obiskane shode. Treba se je pripravljati, ker se bodo vršile volitve za deželni zbor že meseca maja. Tudi liberalci ne mirujejo.

Brat zabodel brata. Iz Gornjegograda poročajo: Strašno hudodelstvo se je zgodilo pri nas v nedeljo, dne 17. januarja. Brata Špeh sta pila poleg svojega očeta v krčmi. Eden bratov se začne pripraviti z očetom, drugi brat, krepek dvaindvajsetletni mladenič, pa brani očeta; to pa tako razjezi prvega brata, da potegne nož, ga zasadi lastnemu bratu v vrat in nesrečnež je bil v par trenutkih mrtev. Orožniki takoj vklenjejo morilca, okoli mrtvega brata pa, ki leži sredi sobe v strašni mlaki lasne krvi, se zbere velika množica ljudstva; bil je strašen prizor, ko je nesrečni oče jokal kakor otrok pri krvavem truplu

svojega sina, drugega sina pa so orožniki vklenjenega v železje odpeljali.

Poročil se je v Mariboru g. Franjo Krepk, trgovec rožnih vencev in dolgoletni naročnik »Domoljubov«, z gospodično Rezi Domajnko, kuharico pri g. Dufek-u, svečarju v Mariboru.

Iz St. Jurija pri Šmariji. Od 12. do 21. decembra pretečenega leta obhajali smo sveti misijon, katerega sta vodila preč. gg. frančiškana p. Engelbert in p. Aemilijan. Ljudstvo ne more pozabiti lepih govorov ter se o njih in gospodih misijonarjih vedno meniti. Pač res, sv. misijon je posebna milost; dal Bog, da je nihče ne zamudi!

Društvo sv. Marte ima v nedejo, 7. februarja ob 5. zvečer občni zbor.

»Pasjeglavce«, zgodovinsko povest, katero smo v zadnjih dveh številkah »Domoljuba« priporočili, je poslala »Katoliška Bukvarna« nekaterim bolj znanim naročnikom na ogled brez zahteve. Kdor je ni dobil, naj si jo naroči; mal znesek, katerega bo za njo izdal, bo dobro porabljen. Kdor je povest prejel, pa je ne misli kupiti, ga prosimo, da jo ponudi komu drugemu; eno krono bo vsak rad dal za knjigo. Na položnico, s katero pošlje denar, naj napiše vsak oni naslov, pod katerim je knjiga došla, da bo vedela »Katoliška Bukvarna« čegav dolg naj izbrise. Kdor je knjigo obdržal, naj takoj pošlje eno krono po položnici; če bi kdo zamudil plačilni rok, od onega bo tirjala bukvarna pozneje celo knjigotrško ceno 2 K 20 vin. za vsak izvod. Kdor je prejel dva izvoda, naj proda enega komu drugemu, ali pa naj ga vrne.

V Radečah pri Zidanem mostu je imel 17. januarja odbor »Kmečke zveze« za sodni okraj Radeče prvo redno sejo. Izvolil je načelniku dva namestnika, potem zvezinega blagajnika in tajnika. Izbral je več poverjenikov iz raznih krajev zvezinega okoliša in zastopnika k sejam osrednje Kmečke zveze v Ljubljani. Enoglasno se je tudi sklenilo, da se izreče poslancu dr. Ivanu Zajcu zaupnico in zahvalo za njegov nastop v dež. zboru za korist kmeta. Za ljudski sklad se je nabralo 13 K. Vreme je bilo prav kislo. To je bil gotovo vzrok, da so se le iz domače občine vdeležili seje vsi odborniki, od drugod pa ni bilo nikogar. Prijazno vabimo može sosednih občin, naj pristopijo k naši skupni zvezi kot člani, zlasti vse iz Svibna in St. Jurja. Iz naše občine nas je že 70 skupaj, iz vseh okolnih občin pa komaj 10. Letna članarina, 20 h, ne bo nikogar ubila. Može, le vkup na skupno delo!

Največji sovražnik.

Največji sovražnik našega ljudstva je alkoholizem, pijančevanje. On pobere vsako leto našim ljudem iz žepov milijone.

On uničuje zdravje, pokončuje nedolžnost, povzroča pretepe in poboje, razbija grunte, dela nesrečne cele družine, napolnjuje ječe in norišnice, spravlja moške v prezgodnji grob, pošilja hudiču duše v pekel . . .

Kdor vse to premisli, in kdor ima količkaj razuma, da sprevidi vso to neskončno nesrečo, kdor ima količkaj srca za nesrečo bližnjega, bo z veseljem pozdravil **boj proti alkoholu**, pa se mu tudi sam pridružil in to pridruženje pokazal s tem, da si bo naročil protialkoholno glasilo

»ZLATO DOBO«.

ki izhaja v Ljubljani vsak mesec in stane na leto 3 krone. Kdor sam ne zmore te svote, naj se skupaj vzame z enim ali dvema, in naj jo skupno naroči. Tisto kronico bodo lahko desetkrat prihranili pri pijači. Naročnina se pošilja na: Upravništvo »Zlate Dobe« v Ljubljani, Marijanišče.

Kdor ima kaj srca, kdor ima kaj poguma, — stopi pod zastavo protialkoholnega boja! Za nami — proti najhujšemu sovražniku našega ljudstva!

Gorenjske novice.

Iz St. Vida nad Ljubljano.

g V znamenju občnih zborov. Dne 24. januarja sta se vršila v društveni dvorani dva občna zbora, oba prav dobro obiskana. Najprvo je podala »B. P. Čitalnica« račun o svojem delovanju. Iz poročila je odmeval ne baš vesel »confiteor«: društvo kot tako je malo storilo v dosegu vzvišenega namena, ki ga mu je določil blagi ustanovitelj. Navajalo se je več razlogov, zakaj ni prišla »Čitalnica« do uspešnega dela in primernih uspehov. Čule so se trpke besede, a skozinkoz resnične. Ugajala nam je odborova odkritosrčnost. Uprav ta možata samoobtožba ter spoznanje, kje je tičala glavna zavora čitalničnemu razvoju, nas napolnjuje z upanjem, da bo »Čitalnica« v bodoče rodila lepše sadove, nego jih je dosedaj. Že do sedaj je imela »Čitalnica« nekaj vnetih odbornikov, ki so se precej žrtvovali za društvo in so bili pripravljeni še več žrtvovati, ko bi bili imeli več delavnih tovarišev v odboru, ki bi jim bil razvoj društva resnično pri srcu. Žalibog ni bil dosežani društveni odbor docela v dobrih rokah. No, v prihodnje — upamo — bo bolje. Na občnem zboru so člani obdržali stare delavne odbornike ter jim v pomoč izvolili nekaj novih svežih moči, katerim bo blaginja društva več nego lastna korist. Odbor »B. P. Čitalnice« nima v svoji sredi več liberalcev; dolžnost novega odbora je popraviti, kar se je zagrešilo v minulih letih.

g Vse drugače pa je nastopil telovadni odsek, ko je pokladal račune o svojem gibanju. Njega odbor je nastopil samozavestno kot mlad, vester oskrbnik, ki brez bojazni pogleda v oči svojega gospodarja z zavestjo: izpolnil sem svojo nalogo, kolikor je bilo največ mogoče. Iz odborovega poročila je dihlo sveže življenje odsekov, ki je pač vse drugače vršil svojo nalogo, nego njegova mati — »B. P. Čitalnica«. Novoizvoljeni odbor nam je porok, da se bo telovadni odsek i za naprej razvijal in procvital v ponos ne le bratom telovadcem, temveč vsej šentvidski župniji.

g Novo življenje. Po čemur smo že dolgo hrepeneli, to se je že obistinilo dne 24. januarja. Volili smo »ženski odsek«. Delokrog »Čitalnice« se je razširil. Tudi ženske in dekleta morajo imeti prostor pri ognjišču izobrazbe in prosvete. Prav tako! Mladenke in žene, zdaj pa le pridno na delo!

g Javno predavanje priredi »Čitalnica« dne 7. januarja. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz ljubljanske okolice

Sostro. Lepo slovesnost smo obhajali minulo nedeljo. Blagoslovljen je bil nov kip Srca Jezusovega, delo gosp. J. Pengov-a iz Ljubljane. Visok je kip dva metra, izdelan do zadnje, najneznatnejše poteze tako natančno

in fino, da dela mojstru vso čast. Vso čast in pohvalo tudi marljivim nabiralkam in požrtvovalnim darovalcem! Poleg plačila pri Bogu imajo že tukaj v krasnem delu zadoščenje za svoj trud in požrtvovalnost. Slovesni govor ob tej priliki je imel č. g. dr. M. Opeka, ki je z znano svojo zgovornostjo vneal poslušalec in spodbujal k češčenju presv. Srca Jezusovega. Po cerkvenem opravilu je bil shod tukajšnjega kat. slov. izobraževalnega društva. Najprvo je bila dopolnilna volitev v odbor, nato pa je poznati turist č. g. Janko Mlakar zabaval zborovalce v živahnem govoru s svojimi potopisi in vmes vpletal dovtip, ki so izvabili obilo smeha in dobre volje.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Davče (Sorška dolina), Gorenjsko. Letni občni zbor in volitev novega odbora »Davške cerkvene družbe« bo v torek, to je dne 9. februarja v Davči ob 8. uri zjutraj.

g Podbrezje. Pretečeno nedeljo smo imeli prvo predavanje v našem izobraževalnem društvu. G. predsednik je opisal razvoj luteranstva, nam podal sliko nemških razmer pred Lutrom, in kar nas je še posebej zanimalo, razvoj protestantstva pri Slovencih. Videli smo, da si v sedanjem času na Spodnjem Štajerskem prizadevajo Nemci, da bi Slovence pridobili za protestantstvo in jih na ta način ponemčili. Spoznali smo, kolike važnosti je v sedanjem času za Slovence katoliška vera tudi zato, ker nam pomaga ohraniti slovensko mišljenje; zato hočemo vedno zvesti ostati S. L. S., ki ima program postavljen na načelih sv. katoliške vere. — Zadnja volitev v trgovsko in obrtno zbornico se ni v Podbrezjah mirno iztekla, kakor sicer po navadi. Liberalce pri nas lahko seštejemo na prstih ene roke, pa še ti se med seboj dobro ne razumejo, vendar je eden pobiral glasovnice in agitiral, češ, nam jih dajte, nikar jih ne nesite kaplanu, kajti on misli ustanoviti konsumno društvo in s tem uničiti male trgovce in obrtnike. Ljudje večidel niso šli na lim. G. kaplan nam je zatrdil, da na tako društvo v Podbrezjah nikdar niti mislil ni in je torej tisti, ki si je to laž izmislil, obrekovalec. S tem smo z njim obračunali. Kot v odgovor na take laži pa pristopite vsi dobromisleči farani v naše kat. slov. izobraževalno društvo.

Od sv. Katarine. Dne 24. decembra je umrl pri nas nadejalni mladenič in posestnik Peter Florjančič, šele v 25. letu. Vzrok tako zgodnje smrti je bilo menda prehlajenje in nekoliko seveda tudi alkohol. — Dobili smo tudi novega župnika, katerega že nismo imeli štiri mesece in pol, v osebi častitega gospoda Andreja Pavlina, kateri se je v tem kratkem času, kar je pri nas, pokazal jako skrbnega dušnega pastirja. — Cerkev imamo, čeprav majhno, pa vendar jako lepo, kar spričuje, da so farani vneti za čast božjo. — Prošnja, katero smo vložili za cesto od Žerovnika na Ločnico, je, kakor kaže, sedaj popolnoma zapala. Treba bo zopet drezati in prositi zanjo, ker ta cesta je potrebna za nas in tudi zaradi vojaštva, kakor oko v glavi; zato prosimo gg. poslance, da bi to našo prošnjo tudi v deželnem zboru uvaževali, ker smo vsi zvesti pristaši S. L. S.!

g Visoko pri Kranju. Dne 26. jan. je umrl najstarejši mož naše obširne fare, po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti obče spostovani gorenjski korenjak, p. d. Pikšov oče, rojen 1816. Prevzel je vsled vojaščine gospodarstvo že leta 1834, bil je torej posestnik 75 let. Vedno je bil delaven, čvrst do zadnje ure, zdravega spomina; ravno pred smrtjo je molil z močnim glasom od besede do besede apostolsko vero. Kmalu potem je popolnoma vdan v božjo voljo umrl. S polnim za-

upanjem je mož pričakoval, da poide še v šesto, kot apostol k obredu zadnje večerje na veliki četrtek v Ljubljano, pa upam, da obhajala tem večje veselje v nebesih!

Dolenjske novice.

Iz raznih Dolenjske, krajev

d Iz Suhorja. V nedeljo, dne 24. januarja, ob osmi uri zvečer, so se bile saje vnele pri g. Malenšku ter je začel dimnik s plamenom goreti. Zahvaliti se moramo bližnji sosed »Martinki«, ki je ogenj opazila ter energično, brez vse trobente ogniegasce sklicala, da so še ogenj v pravem času pogasili. Škode druge ni bilo, razun klobas, ki so se precej dobro opalile. G. Malenšku pa svetujemo, da bi dal o pravem času saje ometati dimnikarju, pa ne bo toliko nevarnosti in strahu.

Iz Ambrusa. Naša farna cerkev je dobila dva nova kipa: sv. Neže in sv. Alojzija. V nedeljo, 24. januarja ju je preč, gosp. župnik blagoslovil, mladeniči in dekleta Marijine družbe so ju pa prinesli v slovesnem sprevidu v cerkev. V teku desetih let se je naša cerkev močno prenovila. Dobila je nov veliki altar, lepe svečnike, nove sverilke in krasno obhajilno mizo. — Tudi katol. izobraževalno društvo napreduje. Sestanke imajo udje razum nedelj in praznikov tudi trikrat na teden. Udje se vadijo poleg drugih predmetov tudi v pisanju in računanju. Opaziti je že lepe uspehe. Za vse se ima društvo zahvaliti pred. gospodu župniku in gospodu učitelju. Naš gospod učitelj vedno pravi darja rek, a se tudi po njem ravna, da: »Dožan ni samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dožan!«

d V St. Juriju pod Kumom je dne 24. januarja dekliška Marijina družba priredila v novi šoli igro: »Lurska pastirica«. S svojim čvrstim nastopanjem so vsem zelo ugajale. — Koristno bi bilo, da bi se tudi za fante osnovalo kako društvo.

d Sv. Križ pri Kostanjevici. Kakor čujemo, se namerava ustanoviti pri nas »Kmečka zveza«. No, pa saj smo je tudi potrebni. Kolika razlika med našimi kmeti in Gorenjci. Ker se toliko čuje o raznih podporah za ceste, vodovode itd., ali se ne bi tudi mi zdramili in prosili za cesto od Sv. Križa na Dobravo-Bušečavas. Ali je nismo mar potrebni? Križevci, Dobravci, Pristovčani, Znanovčani, ali se ne bi tudi mi enkrat skupaj zbrali ter naredili prošnjo na deželno vlado, oziroma na deželnega poslanca. Ko bode te brali, bo marsikdo zmajeval z glavo, češ, bi bilo dobro, bi! Samo prositi je treba. Po sili ne bomo dobili nič. Torej prosimo, saj smo tudi mi davkoplačevalci! Ko se ustanovi »Kmečka zveza«, vsi brez razlike na ustanovni shod. Cela fara se mora organizirati. V slogi je moč! Pa tudi mi mladeniči se moramo, kakor do zdaj, tudi zanaprej pridno izobraževati v svojem s. k. izobraževalnem društvu. Pa tudi zimski večeri se morajo prav porabiti, k temu pomagaj zlasti knjižnica s. k. izobraževalnega društva. Torej na noge!

d Skrajno poživljeni so nekateri mladeniči. Na Cirkniku župnije St. Rupert je iz sovrastva fant fantu razrezal vso roko. Ko je prišel zločudec nazaj k družbi, se je še pobahal, da mu je toliko dal, da bo moral še tisto noč izdihniti. In res so našli revčka zmurnjenega v snegu. Ali ne zasluži tak divjak vislic?

d Na strojevodjo streljal je neznanec blizu postajališča St. Rupert. Kroglija je zadela stroj in ga oprasnila, hvala Bogu, da ni zadela človeka. Nekaj se trudijo, da bi vlak St. Janž-Trebnje vozil tudi v Novo mesto, saj mora čakati tri ure in pol v Trebnjem.

d Iz Loškega potoka. Pri zadnjih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico smo videli pri par osebah veliko navdušenje za ljubljansko liberalno ostalino. Letali so v hudi sapi po hišah in izvabliali volivcem glasovnice. In to osebe, katerim se najmanj dovoljuje kaj tacega. Kaj občina plačuje slugo za to, da služi ljubljanskim liberalcem in nabira glasove v naši dolini za to propalo stranko?! Li nima dovolj posla v občinskih zadevah?! Da bi bil tisti gorečnik tako priden v izpolnjevanju svojih dolžnosti, bi se ne čule tako malo laskave pohvale o njem iz ust oseb, ki imajo z njim posla. Vprašanje pa je, se li sme občinski sluga spustiti v domači občini in izrabljati v tako očitno strankarske namene, li tega ne vidi predstoiniki občine?! Treba bo vprašati, bo li občina potoška vzdrževala liberalnega agitatorja. Vemo, ne politično prepričanje, ampak vse kaj družega je moža gnalo od hiše do hiše. No, no! Zna se obrniti i vrati. Svaka sila do vremena!

d Iz Vnanjavjev v Janški župniji. Pred dvema leti je bil Janez Bratun, posestnika sin iz tukajšnje vasi, tri mesece v preiskovalnem zaporu in štiri mesece v ječi, ker je bil obdolžen, da je v neko hišo skozi okno streljal. Z verigami vklenjenega so ga gonili litijski orožniki iz Vnanjavjev v Litijo, iz Litije na Vnanjavje in zopet nazaj. Fant, ki je sedaj pri vojakih, povedal je vse to vojaškemu sodišču in tudi izjavil, da je nedolžen. Vojaško sodišče, ki se hoče potegniti za čast svojih fantov, je zahtevalo novo preiskavo. Bilo je o tem že več prič zaslišanih. Kakor prič trdijo, je bil Janez Bratun res nedolžen, ker v hišo še streljano ni bilo, marveč neki kočar iz tukajšnje vasi je, kakor je sam pripovedoval, iz maščevanja s kolom dregnil skozi okno dotične hiše. Kako bode izpadla preiskava, bomo že poročali.

d Nespodobno obnašanje v cerkvi. Deželno sodišče je obsodilo nekatere fante iz janške župnije v zapor zaradi nespodobnega obnašanja v cerkvi, in sicer: Jerneja Končar, po domače Tolkavčevega, na 14 dni, in Jožefa Bučar, po domače Lanišarievega, na 7 dni strogega zaporu.

d V Polšniku, železniška postaja Sava juž. žel., se bo za sklep letošnjega jubileja Marije lurške obhajala tridnevnic dne 9., 10. in 11. februarja. K tej slovesnosti se vabijo vsi častilci prelube lurške Gospe. — Zima je zadnji teden januarja v naših hribih prav močno pritiskala, v nedeljo, ponedeljek in petek je bilo mraza 8 stopinj R. in v soboto pa 10 stopinj R. Upamo, da jemlje slovo. V naši višini 680 metrov je bilo zadnja leta največ mraza 12 stopinj R.

d V St. Juriju pod Kumom predstavljajo za sklep Marijinega jubileja »Lurško pastirico« prav izborna, tako da se je čuditi, kako se morejo kumljanska dekleta v posamezne uloge tako dobro vglobiti in na odru neustraseno nastopiti, ko niso nikjer preje videle takih iger in se tudi niso mogle naučiti od drugih igralok. Vso čast in pohvalo zaslužijo na tem mestu igralke, zlasti pa še za vse dobro tem mestu gospod župnik in obe gosposlični učiteljici Kati in Slavica. To je najlepše vzgojilno delo izven šole in s tem si učiteljstvo pridobiva pri ljudstvu ugled, spoštovanje in ljubezen. Torej le vedno tako naprej in naj tudi drugo učiteljstvo izve, kako se na Kumljanskem društveno gibljemo in dobre učiteljice spoštujemo.

Notranjske novice.

Idrijske novice.

n Iz Žirov. V nedeljo, dne 17. prosinca, se je vršila v Žireh »pri Petronu« veselica žirovskega bralnega društva, ki se je postavilo na popolnoma pravo podlago in obeta delovati v smislu kakor izobraževalno društvo na Dobračevli. Žirovska takozvana »narodna godba« pa je priredila koncert s plesom prav v bližini iz očiitega namena, da hoče nasprotovati ter odbijati ljudi od naše veselice. Seveda je bila udeležba pri koncertu slaba, pri nas pa sijajna. To je jezilo par Sokolov, da so prišli izzivat na našo veselico in so se dokaj predržno obnašali. Jeza ljudstva je zavrela, ko niso Sokoli hoteli plačati vstopnine, in ljudstvo — moški kakor ženske — so jih izrinili skozi vrata. Spodaj v veži je prišlo Sokolom nekaj tovarišev na pomoč in to je dalo povod k spopadu, v katerem je bilo nekaj Sokolov in nekaj naših lahko poškodovanih. To je dejstvo, ki ga bodo hoteli Sokoli seveda po svoje zaviti ter našim ljudem očitati pomanjkanje izobrazbe. Mi pa prašamo: Komu bolj manjka izobrazbe: tistemu, ki se na poštene veselice med svojimi pošteno veseli, ali pa tistemu, ki ga pride motit in izzivat. Naš g. dacar, ki je vodja godbe, je pokazal s tem tistega duha, katerega je. Ljudstvo si ga je zapomnilo. Obžalujemo tudi obe gospodični učiteljici, ki se dasta izvabiti na tako izzivajočo veselico ter kot članice Sokolskega društva moralno podpirate to najslabšo stvar v naši občini. Ljudstvo bi ju spoštovalo, ker se jima v privatnem življenju ne more očitati nič slabega. Toda, kdor pri nas s Sokoli drži, ta je v očeh ljudstva že sojen, pa naj bo Peter ali Pavel.

n Vera je privatna stvar. Tako so trdili in še trdijo socialisti. Samo to je hudo, ker tega ljudje ne verjamejo, najmanj pa rdeči stotniki sami. Ako je vera res zasebna stvar, tedaj jo pustite po javnih shodih in časnikih pri miru, ker nihče ne vidi rad, da se kaka njegova zasebna zadeva vlači v javnost ali pa celo ondi napada. Toda socialnim demokratom je vera največja nasprotnica delavcem. Odtod to smešenje vsega, kar se tiče vere.

n Verska mrznja. Tako daleč tira socialiste verska mrznja, da slavijo take, ki se ustavljajo cerkvenim zahtevam in ki ne marajo še na smrtni postelji nič slišati o Bogu in o zakramentih. Pred kratkim je umrl v Idriji prileten rudar Franc Sedej, nepreviden. Prijatelji njegovi so hoteli, da se spravi z Bogom pred smrtjo in so povabili duhovnika, naj ga obišče. Toda Sedej je rekel duhovniku, da ni hudiča, da ne mara zakramentov, da je to sklenil, očital, da duhovniki samo denar ljubijo. Tako je umrl brez tolažb svete vere. Zato se mu je odrekel cerkveni pogreb. A ravno zato, ker je odklonil in smrtni unij duhovsko pomoč, zato so se socialisti zanj zavzeli, agitirali za obilno udeležbo pri pogrebu in celo pogreb za en dan prestavili, da bi ga bolj počastili.

n Po čem stremi socialna demokracija? Morda hoče delavca osrečiti? Kaj še. Voditeljem socialne demokracije ni mar blagor delavcev, ampak njih cilj je odtujiti delavca cerkvi. Lepo so se razkrinkali ob smrti rudarja Franceta Sedeja. Ta mož ni imel nobene zasluge za delavski stan, še več — celo socialističnega društva se ni držal, ampak je izstopil iz njega. Socialni demokrati torej niso imeli povoda spremljati ga pri pogrebu. Toda slišali so, da se ni dal prevedeti, da je duhovniku, ki ga je obiskal, očital dobičkaželjnost. To jim je bilo dosti. To je mož, zvest svojim načelom, še na smrtno uro se ni dal »farjem«

premotiti. Zato so mu najeli celo godbo k pogrebu. Tudi dobro, se bomo vsaj vedno bolje spoznavali.

n Popravek. Podpisana prosiva v imenu strokovnega društva teh. drž. uslužbencev erar. rudnika v Idriji, da sprejmete in pribčite v 5. številki »Domoljuba«, dne 4. svečana 1909. naslednji popravek, tičoč se notice tega lista v številki 3.: »Ureditev plač idrijskih paznikov in pisarjev«. Zadnji stavek te notice se naj glasi: izročila se je pa spomenica, sprejeta na sestanku vseh paznikov dne 3. prosinca 1909. gospodu rudniškemu predstojniku, dvornemu svetniku J. Billeku, ki se glasi: 1. razredba državnih uslužbencev erar. rudnika v Idriji v nove plačilne stopinje naj se izvrši tako, da bodo vsa službena leta v to všteta, oziroma da bode vsakemu državnemu uslužbencu mogoče s 30. službenim letom doseči najvišjo, to je 11. plačilno stopinjo. — 2. Vsi državni uslužbenci, brez razločka se imajo uvrstiti v kategorijo poduradnikov, tudi če niso dotični obiskovali kake strokovne šole. — In ne kakor stoji v notice »Domoljuba« z dne 21. prosinca 1909. v 3. številki: »poslala pa se je prošnja, naj raše ostane vse pri starem«. Toliko v pojasnilo, da se ne bode napačnega poročila v škodo celej stvari tolmačilo. — Strokovno društvo tehn. drž. uslužbencev erar. rudnika v Idriji. Za odbor strok. društva tehn. drž. uslužbencev erar. rudnika v Idriji: Leop. Troha, predsednik; Val. Vidmar, tajnik.

Postojnske novice.

n Dve nagli smrti. Pretečeni teden je nanaglomla umrl c. kr. poštar Anton Vodopivec. Razburil se je med dnevom radi nekega poštnega ključa, ki se mu je nekam izgubil. Ponoči se mu je zdelo, da nekdo hoče pošto okraati, pa je bila najbrže je sitna postojnska burja, ki je ropotala. Proti jutru ga je zadela kap. Pogreb je bil lep. — Neka žena, ki je bolehal na nadihi, je prišla zdravil iskat k tukajšnji konjederki. Ker ji je bilo hudo mraz, stopila je v neko hišo, da bi se pogrela. Kmalu ji je postalo slabo in umrla je. Doma je bila iz Matulj pri Opatiji. Človek res ne vé, kje in kdaj ga čaka smrt!

n Dobili smo novega kaplana. Prejšnji g. kaplan Franc Vilfan so oboleli in so v tukajšnji bolnici. Pa zdravje se jim vrača in upanje imamo, da bodo kmalu popolnoma ozdravili. Novi g. kaplan Franc Gabršek so preje služili v Vipavi in so Notranjcem znani že iz Senožeč, kjer so tudi že službovali.

n Izobraževalno društvo je imelo sedaj tri lepa predavanja. G. katehet Ažman je popeljal preganjanje cerkve, njeno zmago in življenje prvih kristjanov. Pri vsakem predavanju nam je pojasnil kako so bile takratne razmere podobne našim. Ko nam je prebral posamezne odstavke iz knjižice »Velik moment«, mislili smo si: Hvala Bogu, da smemo upati, da so taki časi minuli. V zadnjem predavanju nas je pa navduševal, naj bo naše življenje podobno onemu prvih kristjanov, potem lahko pričakujemo, da bodo dobljene zmage trajne.

n Naša hranilnica in posojilnica vrlo napreduje. Posluje šele od meseca marca, pa ima v teh desetih mesecih stoideset tisoč kron prometa. Lepo znamenje je to! Vendar pa poznamo še precej naših somišljenikov, ki podpirajo nam nasprotne zavode. Zakaj boš hodil tja, kjer niso tvoji prijatelji!

Vipavske novice.

n Iz Slapa pri Vipavi. Dne 19. januarja zapustil nas je naš ljubljani in članski župnik č. g. Valentin Marčič in odšel na svojo novo župnijo v Železnike na Gorenjsko. Imenovani gospod župnik je bil pri nas skoraj sedem let,

med tem časom se je v naši župniji zgodila velika sprememba. Ustanovila se je Marijina dekliška družba, napravilo se je k. s. izobraževalno društvo. Obe društvi omislili sta si pod njegovim vodstvom krasni novi zastavi. Marijina družba si je omislila zastavo leta 1905., k. s. izobraževalno društvo pa za jubilejno slavnost cesarja Franca Josipa I. in papeža Pija X. leta 1908. — Kako je bil priljubljen, pokazalo se je pri njegovem odhodu, ko ga je koncu vasi čakalo nebrojno ljudstva ter Marijina družba in izobraževalno društvo s svojimi zastavama, poleg tega pa še v večini občinski odbor z županom na čelu. Na tem mestu zadonel je zadnji »z Bogom«, ter so se mu priklonili obe zastavi v zadnji pozdrav.

n Liberalne hijene. Naš Janez Lavrenčič, poštenjak od nog do glave, ki mu je bil edino le blagor ljudstva pri srcu, je umrl. On je bil, kakor znano, tudi načelnik cestnega odbora. Njegova vdova je, kakor je sklenil cestni odbor, izročila vse knjige in stvari, zadevajoče cestni odbor, vipavskemu županu Petrovčiču, ki je postal na priporočilo Lavrenčičeve član cestnega odbora. Petrovčič in njegova desna in morda tudi leva roka, vsestranski tajnik in kdo vé kaj še vse, gospod Skala, sta knjige hitro in torej tudi površno pregledala in našla... o sreča, o blagor, o radost — 2.000 kron deficita! In završalo je v liberalnem taboru in po liberalnih gostilnah so peli »Te Deum« liberalni in »Miserere« »klerikalni« stranki. Ivan Lavrenčič, ta steber »klerikalnih« Vipavcev — defraudant! Petrovčič se ni mogel premagati, takoj je bilo sestavljeno pismo na vdovo Lavrenčičevo. In prejela je pismo nesrečna vdova ravno na osmino pogreba svojega moža. »Primanjkljaja dva tisoč kron, glej, da ga plačaš!« Zadelo jo je huje nega moževa smrt. To je storil »krščanski« Petrovčič na lastno odgovornost v svoji liberalni gorečnosti brez odborovega pooblastila, niti podpredsednika ni o tem obvestil. Toda liberalna zvezda je takoj ugasnila, bila je le goljujni meteor, ki je zletel čez vipavski trg in se skrnil za Čaven. 2.000 kron je res manjkalo v blagajni, ampak mesto denarja je bila med akti hranilna knjižica, glaseča se na 2.000 kron. Kavalirju Petrovčiču se pa ni zdelo vredno, da bi se bil pri globoko užaljeni vdovi opravičil z eno samo besedico! Tak je liberalec, grofa proglašja za norca, poštenjaka pa za defraudanta! Znano je, da je ravno Lavrenčič Petrovčiča protežiral. Nekateri naši, ki bolje poznajo Petrovčičevo dušo, so Lavrenčiču zamerili, da je preveč toleranten. Toda blagi Lavrenčič, ki je v delu za vipavsko ljudstvo zbolel in umrl, pri liberalnih dušah ni našel milosti, da bi se bile njegove zadeve pregledale šele po tistih, katerim je ta skrb izročena. Ljudstvo je veselo, da je zadeva tako hitro prišla na dan in da liberalci nimajo kosti, ki bi ljo glodali. Nasproti liberalcem pa, ki hočejo celo smrt naših mož izkoriščati, bo pa ljudstvo od zdaj naprej stokrat bolj previdno. In zato pozdravljamo tudi to vodo — kot vodo na naš mlin.

Iz Starega trga pri Ložu.

n Volitve. Več volivcev obrtnikov iz naše doline v kranjsko trgovsko in obrtno zbornico, ki so somišljeniki S. L. S., ni dobilo glasovnic, dasi so bili vpisani v volivnem imeniku, liberalci pa vsi in med prvimi! Da jih le morejo tako poznati svoje »zveste«! Pa naši liberalni agitatorji so umolknili, ker ima sedaj S. L. S. v zbornici mesto 4 dosedanjih kar 7 zastopnikov in ker je po liberalni krivdi in na njih sramoto prišel v zbornico tudi Nemeč Pammer.

n Brez konkurence. Odkar »Konsumno društvo« tako prospeva — letos bo imelo 100

tisoč kron več prometa kot lani — so se jele v Ložu brez konkurence prodajati podobne »modernih svetnikov«. Pa za Janezom Husom, največjim jugoslovanskim svetnikom(!), bo šel tudi Primož Trubar s svojo dolgo brado, si ljudje namigavajo.

n Za predpust bo k. s. izobraževalno društvo priredilo veselico s predstavo igre: »Sinovo maščevanje«. Igrali bodo telovadci, ker bo čisti dobiček namenjen za nabavo telovadnega orodja. Menda pride na vspeled nekaj novih točk.

Iz raznih krajev Notranjske.

n Iz Košane. Prav nepričakovano velika je bila udeležba pri kmetijskem tečaju dne 24. in 25. prosinca. Predavali so gg. ces. svetnik G. Pirc (kmetijstvo), kletarski nadzornik Gombač (kletarstvo — vinarstvo) in adjunkt R. Zdolšek (sadjarstvo). Hvale vredni so naši možje in fantje, posebno vrli naši telovadci, ki so do zadnjega z zanimanjem sledili predavanjem. Naj bi se večkrat odprle jednake kmetijske šole med nami.

n Iz Meniške pri Cirknici. V Begunjah se je osnovalo pevsko društvo. Nekateri fantje se že prav pridno vadijo v petju. Le tako naprej! Meniševci, na dan, ne bodi zaspan! — Drugod inajo vedno kake igre, pri nas tega ni. No, eno igro pa vendar znamo pri nas, ker pa ni hvale vredna, jo nikomur ne priporočam. Imenuje se pa ta igra: »Glažek in vino«, ki se predstavlja vsako nedeljo in včasih tudi med tednom. Veste, gospod urednik, meni se pa neka druga igra bolj dopade, ki se imenuje: »Klobasa, vilice in nož«. To igro bi jaz bolj priporočal, zlasti sedaj za predpust, pa bi bilo veliko več zdravih glav in debelih mošeni! — Od nas so začeli zopet odhajati v Ameriko, pa najbrž še prezgodaj, ker ameriški listi pišejo, da tam še niso dobri časi. — Volivno glasovnico za obrtno zbornico je dobil na Kožljeku samo eden, dočim bi jih imelo dobiti šest. Kje je vzrok? — »Domoljub« se je zopet mladini prav prikupil s stranjo: za kratek čas, z ugankami in skrivalnicami.

n Iz Hrenovic. Da svet, ki se zanima za take reči, izve, kako vsevedne Pitije in bojevite Amaconke bivajo v naših ljubih Hrenovicah, priobčujem podpisani brezimeno dopisnico, prejeto dne 25. januarja 1909., sledeče vsebine: »Me dobro vemo, da dopisnik v »Domoljub« ni nihče drugi, kakor vi in gospod L... Gvišno ni, da ne spraskamo vas in njega.« — Na bojovito pretinjo takih Amaconk evo ta-le odgovorček:

»Kaj maram, če taka me spraska.

Ki fantom kot mačka se laska!

Z ozirom na vsevednost takih Pitij pa prosim slavno uredništvo blagodetnega potrdila, da nisem jaz pisal v 1. in 3. številki letošnjega »Domoljuba«; da so mi torej omenjene Amaconke in Pitije s predrzno sodbo in žuganjem storile krivico, kaznivo po § 496. kaz. zak. z zaporom od treh dni do enega meseca. — Matej Ahačič, kaplan.

O p o m b a. Uredništvo rade volje izjavlja, da č. g. kaplan Ahačič ni bil pisatelj dotičnih dopisov.

Iz raznih krajev.

n Iz Ogrskega. Sprejmite tudi od nas nekaj vrstic v svoj prostorček, od šumskih delavcev v daljni Ogrski. Slabi časi se nam bližajo, slabi zaslužki. Posebno letos nam prihajajo poročila od Hrvatov, ki tavajo drug za drugim prazni domov. Bog vé kaj bo iz tega; brez denarja in draginja velika. Manj obisko-

valcev bo po gostilnah in mir bo ponoči, ker mislim, da se ne bo ljubilo ponočnjakom kričati zunaj cele noči. Tudi tukaj je tako, delamo ponoči in podnevu, da se zasluži toliko, da se bomo preživeli čez zimo. Tudi tukaj čitamo predragi nam »Domoljub« in »Mladost«. Čitamo, kako lepo napreduje mladeniška organizacija doma na Kranjskem. Tukaj nas je precej mladeničev, ki smo navdušeni in se jako zanimamo za tako dobro stvar. Ali žalibog, pozimi, ko bi se največ storilo, moramo pa po svetu s trebuhom za kruhom iskati zaslužkov. Poleti, ko smo doma, je treba delati pa po polju in v gozdu. Veseli nas to, da je dosti mladeničev in deklet, ki so navdušeni in se zanimajo za to stvar. Pozdravljeni! — Kakor smo slišali od naših potoških deklet, da so bile priredile lepo igro. Veseli nas, da tudi Loški potok ne zaostaja. Dekleta, le pogum, saj se gre za dobro in sveto stvar! Na svidenie! — Vsi pozdravljamo vse cenjene bralce »Domoljuba«, posebno naše znance in prijatelje v Loškem potoku. Tebi, dragi nam »Domoljub«, pa želimo obilo naročnikov. — A. L. in več fantov.

Pismo iz Amerike. Dragi »Domoljub! Prosim te, pusti za to pismo kotichek prostor v svojem slavnem listu, da nekoliko sporočim našim slovenskim očetom, kako se imajo njih hčere in sinovi v tem kraju pogubljenja. — Dragi očetje in matere! Ko je Vas Vaš sin zapuščal, Vam je gotovo obljubil, da bo za Vas skrbel, za Vas služil. Ali, žalibog, ko zagleda ameriška tla, že vse pozabi — na starše, na svoj rojstni kraj. Že ko pride v Ljubljano, se velikokrat zgodi, da mu ni veliko mar za Boga in katoliško cerkev. Misi si, zdaj me pa ne bo mati več zmerjala in oče mi ne bo več klofute dajal. Tako si mislijo Vaši sinovi že prej, predno vejo, če si bodo mogli služiti sami svoj lastni kruh. Prav redek je, da bi bil, kakor ga dolžnost uč. Tistikrat, ko sem jaz potoval v Ameriko, je tudi neka oseba potovala z menoj. Stara je bila okoli 30 let. Šla sva skupaj do Bazelna; tukaj je ostal. To je bilo 6. oktobra 1908. Ko smo se iz Ljubljane odpeljali, je bil še nekako dober človek videti na oko. Potem je žganje pil in pivo, da je precej solzne oči nosil. Ko smo prišli v Inmost, je začel po nas prav dobro udrihati; mene je še najbolj črtil. Rekel je, da je bil pri več pevskih in bralnih društvih. Jaz sem mu odgovoril, da v takih društvih nisem bil, ker na Sicah ali v Toplicah jih ni. Bil sem pa v bolj imenitni in veseli družbi. Vpraša me v kateri da sem bil in sem mu kar povedal, da v družbi Marijini, do katere sem imel največje veselje; napolned mu še svetinjo pokazem. Potem me je imel za hudobnega in slaboumnega človeka. Najrajši bi me z očmi predril. Nato me je skušal takoj spreobrniti, seveda po svoje. Sedaj pa nisem hotel več v tistem železniškem vozu sedeti, kjer je bil on. — Vidite, krščanski starši, kako love volkovi v ovčji obleki Vaše otroke, ker ste tako nespametni, da jih pustite v Ameriko. Veliko boljše je, da jih imate doma, če se prav v starem kraju nekoliko manj zasluži kakor tujaj. Tukaj se dobro zasluži, pa tudi dobro zapravi. Samo hrano in stanovanje plačujemo po 90 kron, kje je pa obleka in druge potrebščine? Nekoliko si že lahko prihrani, ali večina mladine še za sprot nima, ker je vedno v salonu, na plesišču ali pa v gledišču. Torej, slovenski starši, prosim Vas, imejte doma svoje otroke, če hočete, da bodo enkrat krščanski možje in žene. — Božične praznike smo imeli prav lepe, zime nismo še čutili. Snega je toliko padlo, da ga ni vredno imenovati. Suša je še vedno. Vodo moramo kupiti, če jo hočemo rabiti. — Iskren pozdrav pošiljam vsem Slovincem, posebno pa še okolici topliški! — Frančišek Beg, Springfield, Ill., Amerika.

Slovenci v Ameriki. Iz New-Yorka se nam piše: Dne 6. decembra so priredili New-Yorški Slovenci znamenite jubilejne slavnosti v proslavo 50-letnice Lurda in zlate maše sv. očeta Pija X. Dopoldne so se udeležili slovesne svete maše v cerkvi sv. Miklavža. Popoldne je bila igra »Lurška pastirica«. Vršile so se razne deklamacije in govori v proslavo Lurške gospe in sv. očeta. Ves spored so izborno izvršile dekleta dekliške družbe. S svojjo navzočnostjo nas je počastil tudi č. g. J. Leben, salezijanski misijonar iz Južne Amerike. — Dne 10. decembra se je vrnil v New-York zlatomašnik monsignor J. Buh. New-Yorški Slovenci so mu priredili pristrčen pozdravni večer. Dekliška družba mu je podarila krasen šopek z napisom, dično pevsko društvo »Domovina« mu je zapelo več lepih slovenskih pesmi in zastopniki raznih društev in stanov so proslavljali v govorih velike zasluge č. starčka za amerikanske Slovence in izražali srčno veselje, da se je blagi gospod vrnil iz tako daljne poti čil in čvrst. — V nedeljo 13. decembra je opravil č. monsignor prvo slovensko dopoldansko službo božjo v New-Yorku. Popoldne je pa blagoslovil nov kip Brezmadežne za dekliško društveno sobo, blagoslovil nove krasne društvene znake in sprejel nekaj novih deklet v Marijino družbo. Tako je bil č. monsignor v znamenitih dnevih, kakor so bili ravno omenjeni, za prihodnost newyorške naselbine v resnici angel božji, ki je s svojo častito navzočnostjo veliko pripomogel k napredku, katerega opažamo zadnje dni. — Kar je pa najznamenitejše poročilo danes, je pa: **Slovensko Rafaelovo družbo za Ameriko že imamo.** Čast in hvala

Bogu! Veliko je bilo truda, veliko pisanja, veliko posvetovanja, predno je bilo mogoče stopiti na dan. Vendar o tem prihodnjič. Častni predsednik je veleč. monsignor Jos. Buh, predsednik č. g. Josip Tomšič, Forest City, Pa., podpredsednik g. Avg. Jakopič, 412 St. Marks Ave, Brooklyn, zapisnikar g. Alojzij Češarek, blagajnika g. Valentin Vavpotič in gospod Podgornik, nadzorniki gospod Anton Burgar, gospod Frank Tassoti in gospod Kazimir. Vsa pisma glede družbe naj se naslovi na predsednika, pisma v zadevi izseljenstva na o. Kazimirja Zakrajšek, 135 E. 2. Street New-York City.

Hordel na Nemškem. Naše slovensko podporno društvo sv. Barbare prav uspešno deluje. V lanskem letu smo obhajali 8. novembra 60-letnico avstrijskega cesarja Franca Jožefa I. Te slavnosti so se udeležila razna društva. Pevsko društvo iz Globeka nam je zapelo več narodnih pesmi. Bodi mu s tem izrečena zahvala. Kaj častno so nastopile tu bivajoče avstrijske žene, ki so darovale za društveno zastavo lep trak v slovenskih barvah z napisom: V spomin 60-letnega vladanja presvitlega cesarja Franca Jožefa I. — Izrekamo tudi zahvalo našemu listu »Domoljub«, ki nam je poslal lep spominski kip. Res veliko je bilo navdušenje med društveniki — vsi smo imeli le eno željo: Bog živi našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I. — Dne 10. januarja smo imeli odborovo volitev. Izvoljeni so bili: predsednik: Franc Burgar; podpredsednik: Jožef Peterka; tajnik: Franc Derčar; namestnik tajnika: Mihael Kos; blagajnik: Franc Gorišek; namestnik blagajnika: Ivan Lončar; odbornika:

Jožef Dolar in Jožef Mrankar. — Tukajšnji Slovenci bratsko pozdravljamo vse naročnike »Domoljuba«, pa tudi vse druge rojake v domovini in jim želimo veliko sreče v novem letu!

Iz Hamborna na Nemškem se nam piše: Naše slovensko rudarsko društvo sv. Barbare je imelo dne 13. decembra min. leta svoj občni zbor. Gosp. predsednik rektor Viljem Köster je nam še enkrat v duhovitih besedah razložil pomen društva in korist njegovega delovanja. Nato se je volil nov odbor. Predsednik je zopet g. rektor Köster; podpredsednik Jakob Burak; tajnik Jožef Siler; blagajnik Jožef Kodela; knjižničar Franc Orehovec; pregledovalca računov Franc Vene in Andrej Hajnik. Za zastavonoše so izvoljeni fantje Anton Umek, Božičnik Mihael in Ivan Pišek. Upamo in želimo, da bodo vsi možje in sploh vsi udje tudi v prihodnjem letu delali za blagor tukajšnjih bratov, kateri so izpostavljeni tolikim dušnim in telesnim nevarnostim. Na Štefanovo smo obhajali božično slavnost. Slišali smo mile božične pesmi iz otroških gri. Posebno ljubko je zapela štiriletna Lizika Burnik pesmi: »Spavaj dete sladko«. Nastopili so tudi večkrat pevci in pevke in prav lepo so zapeli več božičnih pesmi. Nato so nam duhovni gospod v pomenljivih besedah razložili sliko o kraljestvu božjega Deteta. Slednjič pa so bili obdarovani vsi otroci s koristnimi darili. Tako se mi tukaj razveseljujemo poštno, in da nam je vse to mogoče, se moramo zahvaliti edino le gospodu Kösterju za toliki trud. Društvu pa želimo v novem letu veliko uspeha. Naše geslo bodi: Vse za vero, dom, cesarja!

GORIŠKA.

Judovski hlapci in naši otroci. Liberalci in socijalni demokratje in sploh vsi svobodomisleci so začeli novo agitacijo za svobodno šolo. Osrednje društvo »Svobodna šola« na Dunaju šteje baje v celi naši državi 25.000 članov; njihov list pa ima v celi naši državi 15.000 naročnikov. To je sicer presneto malo, če pomislimo, da ima naš »Domoljub« po celem Slovenskem sedaj že blizu 25.000 naročnikov. Zato bi se pravzaprav ne bilo vredno pečati s to brezversko svotljo. Toda nemški list »Svobodna šola«, ki se vsiljuje tudi v naših krajih, piše, da je »Svobodna šola« dala svobodomiselnemu učitelstvu novega poguma, nove zaslombe. Ker so večinoma judje voditelji društva »Svobodne šole«, je jasno, da so svobodomiselnimi učitelji hlapci judov in da jih judje podpirajo. Delovanje teh judovskih hlapcev na Goriškem je tako, da presega že vse meje. Nekateri izmed njih nimajo že nobenega pojma več, kaj je vzgoja otrok. V šolo uvajajo novotarije, ki merijo na to, izpodbiti pri otrocih ugled katoliške cerkve, zunaj šole pa s svojim življenjem delajo pohujšanje. Dobromiselniji stariši z duhovniki vred se sicer pritožujejo; a gosposka je gluha. Zato zgrabimo za samopomoč! Ven med ljudstvo! Poučimo na shodih ljudstvo o namerah, ki jih ima s šolo, in otroci svobodomiselnemu udano učitelstvu! Nočemo več trpeti delovanja liberalnih učiteljev. Naj vihar ljudskega ogorčenja pomete te smeti izmed nas in naj se vendar enkrat že očisti ozračje! Dovolj je se vendar enkrat in cincanja!

Nove volitve so pred durmi? Sedaj se bo res treba pripraviti za nove volitve. Goriško okrajno glavarstvo je razposlalo županstvom naročila, naj najkasneje do 28. januarja poročajo glavarstvu, če so volivni imeniki za

državni zbor bili javno razpoloženi; če niso bili, naj se razpolože. To pa najbrže ne velja za državni, ampak za deželni zbor. Sicer pa je vse mogoče, da bo tudi državni zbor razpuščen. To bi bila še-le vojska!

Voda v Gorici pomeni za prebivalstvo veliko mizerijo. Kronberški vodovod nikakor ne zadostuje potrebam mesta. Sedaj se z gotovostjo govori, da bodo drugi vodovod napeljali v Gorico iz Hublja. Če se to zgodi, se bo posušila meja med Goriško in Kranjsko.

Nova železnica. Na Goriškem dobimo zopet novo železnico. To je proga Gorica-Cervinjan, ki je že zagotovljena. Baje bo zgrajena ta proga na zahtevo vojaških krogov. Železnica bo šla z goriškega državnega kolodvora mimo Št. Mavra skozi Podgoro, Ločnik, Gradiško v Cervinjan. To bo najkrajša zveza Nemčije z Benetkami.

Iz Avč. Dne 24. januarja je v našem »K. s. izobraževalnem društvu« imel lepo predavanje g. dr. Capuder iz Gorice. Ob krasnih skioptičkih slikah nam je govoril o cesarjevem življenju in delovanju, posebno za kmečki stan. Po predavanju nam je pokazal na skioptiku še lepe umetniške božične slike.

Elektriška železnica v Gorici. Dne 4. februarja, to je danes, se na elektriški železnici izvrši kolavdacija, to je ogled in uradna preizkušnja. Jutri, to je 5. februarja, se železnica izroči prometu. Cene so sledeče: Od Travnika na vsakega izmed kolodvorov stane vožnja 10 vinarjev in obratno; od kolodvora do kolodvora 20 vinarjev; od Goriškega do pošte 10 vinarjev.

Elektriška železnica do Solkana. Poroča se nam, da je solkanska občina napravila prošnjo na družbo elektriškega tramvaja, da bi se električna železnica podaljšala do Solkana. To bi ne bilo slabo!

Iz Mirna. Zadnje čase je bilo opažati, kakor da bi začela propadati čevljarska obrt v Mirnu. In res se je moralo izseliti mnogo čevljarjev, da si drugje poiščejo dela, ker ga doma ni več bilo. Toda ravno v pravem trenutku je prišel naš č. g. župnik Rojc, ki se resno trudi, da bi nam pomagal, na misel ustanovitve »Čevljarske zadruge«. Misel je sedaj urenjena. Imamo ne le zadrugo, ampak s pomočjo posojilnice smo sezidali že tudi poslopje, v katerem bo skupna delavnica. To poslopje je dolgo 32 metrov. Poleg tega poslopja se sezida še »Društveni dom« s telovadnico. Tako bomo po zaslugi našega gospoda župnika dobili zopet dela doma. Hvala mu! Zagotovljenega nam je že nekaj dela od vojaške uprave.

Vesela zmaga na Krasu. Iz Temenice: Dne 25. in 26. januarja je bil vesel dan za občino Temenico, Lipo in Kostanjevico na Krasu. Vršile so se namreč ondi občinske volitve, pri katerih so na celi črti sijajno zmagali pristaši »S. L. S.« Liberalni župan Stepančič je pogorel popolnoma. V odbor so naši izvolili tudi enega naprednjaka. Župan sam pa ni prišel več v odbor, ker so celo naprednjaki rajši volili naše može, kot njega. V tretjem razredu so naši dobili najmanj 57 glasov, liberalci pa največ 27. V drugem razredu je bilo za liberalce še slabše; v 1. razredu pa so naši dobili po 11, 12 in 13 glasov, liberalni župan Stepančič pa je propadel z deset glasovi. Dolgo vrsto let je paševal ta kraški mogočnej v naši občini, sedaj je konec njegove vlade. Hočemo drugega župana, ki bo bolj skrbel za blagor občine, kakor pa je ta. Manjka nam vode. Če nam bi je ne dajal naš duhovnik, bi morali živvati umazano občinsko vodo. Potov v naši občini ne poznamo lepih, kakor drugod, akoravno je

naš dosednji župan celo cestni odbornik. Vse je zanemarjeno. Zato hočemo župana, ki bo gledal res na naše potrebe, ne pa le na to, da bi čez toliko in toliko let dobil kak križec, kakor si ga je želel Stepančič. Trije agenti županovi so si grozno prizadevali in tekali po gostilnah in hišah; a zaman ves trud. Zvečer po končani volitvi so žalostni pobesili glave in dejali: Čemu smo se toliko mučili? — Tudi mi pravimo: Čemu ste se trudili, saj ni bilo vredno!

Iz Bilj. Liberalna, takozvana narodna delavska organizacija je priredila pri nas v nedeljo, 17. jan. predavanje. Predaval je odvetniški koncipijent v Gorici dr. Puc. Ker so se bali kritike in ugovorov, so naznanili po lepakih, da predavanje ni javno. No, pustili in vabili so pa v sobo kar od kraja, kdorkoli je prišel. Ume se, da kurat Abram ni hotel iti poslušati, ker se ni hotel siliti k predavanju ki ni »javno«. Po končanem predavanju pa mu je celo nekdo od odbora omenil, zakaj ni prišel. Vsaj norčevati se ni treba! — Nihče vam ne more nič in noče nič, če hočete imeti samo društvena predavanja; tako postopanje pa ne kaže posebne moštosti in korajže. — Omenimo še, da se je kurat Abram udeležil v jeseni dr. Pučevega predavanja, imel je mnogo popravljati in zavračati, zlasti glede izjav o katoliški cerkvi, a ni jim dišalo dovoliti razpravo. Čudno tako izobraževanje. »Slovensko katoliško izobraževalno društvo« je priredilo zato takoj drugo nedeljo posebno javno predavanje o neresničnih trditvah dr. Pučevega predavanja, ki je pokazalo v jasni luči, kako »izobražuje« svoje članke liberalna delavska organizacija, oziroma Zveza liberalnih društev v Gorici. — Kat. slov. izobraz. društvo v Biljah je priredilo dne 31. jan. veselico s petjem, dvema igrama in drugo zabavo. Igrala se je ženska igra »Čašica kave« in moška »Krčmar pri zvitem rogu«, ki se je pa podaljšala, da je bil krčmar trikrat »obrit«. Med pevskimi točkami omenjamo krasni mešani zbor Aljažev: »Oj z Bogom ti planinski svet!« in moški zbor »Poputnica Hrvatskog doma«.

Mermolja Podbrdom. Veliki plakati so naznanjali po Tominskem, da bo takozvana agrarna stranka dne desetega januarja imela javni shod Podbrdom. Popotnik, ki je tisti dan potoval po baški dolini je upravičeno lahko premišljeval, kje Podbrdom bodo dobili tako velik prostor, ki bi vzel vase vse zborovalce, ki bodo na to veliko reklamo prihiteli na Mermoljev shod. Toda dne desetega januarja je bilo Podbrdom pusto in prazno. Mermolja je sicer imel shod; a zbralo se je le nekaj desetih ljudi, ki jim je Mermolja kvasil vse mogoče neumnosti. Odgovarjal je Mermolju prav dobro akademik g. Kemperle, ki je Mermoljo tako zdelal, da ta naposled ni mogel več odgovarjati, ampak je dejal: Pustiva to za sedaj; se bova že v vlaklu pomenila! — Čemu pa potem sklicuje ta človek javne shode, če si na njih ne upa zagovarjati svojih zmehanih nazorov.

Zatomin. V soboto dne 16. t. m. je umrl tukaj član našega »K. slov. izobraževalnega društva« mladenič Andrej Klinkon v najlepši dobi 27 let. Pokojnik je bolehal več let, dokler ga ni spravila bela žena smrt iz te solzne doline v prezgodnji grob. — Pogreba, ki se je vršil 18. t. m., se je udeležilo mnogo ljudi. Naše »K. sl. izobraževalno društvo« je bilo zastopano polnoštevilno. Bodi mu zemljica lahka!

Gozdni požar je divjal dne 26. januarja okrog Tržiča. Pogorelo je blizu 200.000 m² gozda.

Narodno gospodarsvot

!Posebne določbe za posamezne kužne bolezni po novih postavah.

Kuga na gobcu in parkljih. Ta bolezen napade največkrat govedi, včasih tudi prašiče in drobnico. Navadno je bolezen na gobcu združena z boleznijo na parkljih. Napade posamezne živali, večkrat cele črede naenkrat. Pokaže se z vnetjem žleznatih kož gobca. Gobec je rdečkast in gorak in izceja penaste sline. Živina neha jesti in pogosto leži. Kmalu se pokaže tudi vnetje na parkljih. Napravijo se mehurčki na gobcu, jeziku in na parkljih. Ti mehurčki se v par dneh prederejo, koža se oluši in se napravijo lise. Pod parklji se začne gnajiti in včasih odpadejo. Živino je treba postaviti na suho, ker gnojica zelo škoduje. — Če kuga na gobcu in parkljih posamezno nastopi v krajih, kjer ni v navadi in če je upanje, da se bolezen hitro zatne, živinozdravnik lahko odredi, da se živali pobijejo. Komisija predlaga, kako in koliko živali se pobije, odločuje pa poljedelsko ministrstvo. Če se bolezen zelo razširja, lahko prepove deželna politična oblast vsako kupčijo in prepeljavanje govedi in drobnice v okuženem kraju. Bolne ali sumljive živali se morajo tako odločiti, da ne pridejo v dotiko z psi, mačkami, zajci in kuretino, ker se po teh lahko prenese bolezen. Mleko se od bolne živine ne sme surovo vživati, sicer je pri prodaji mlečnih izdelkov treba posebne previdnosti. Glede vživanja mesa zaklanih živali odloči živinozdravnik. Če se izkaže, da razširjajo bolezen psi, mačke, zajci, kure in prešiči, se prepove prosto letanje omenjenih živali ali pa se jih ukaže pobijati.

Vranični prisad (kužni črm ali črni volčič), kožni črm (šumeče bule ali pereči ogenj). Vranični prisad je ena najhujših nalezljivih živinskih bolezni. Napade razne živali in tudi človeka. Bolezen nastopa v raznih podobah, zato ima tudi več imen. Razne vrste te bolezni izvirajo iz popolnoma spridene krvi, ki postane črna kakor oglje in strupena kot najhujši strup. Kri se razkrajja in na raznih delih trupla nastajajo bule, čim važnejši je del, katerega bolj zadene, tem preje umori žival. Živina, ki jo ta bolezen napade, se začne tresti, kakor bi jo božjast vila in včasih kmalu pogine. Če pa bolezen preide, trpi do 4 dni. Bule, ki se napravijo, so v sredi neobčutljive in če se prerežejo, teče iz njih temno-rdeča tekočina. Koža je pusta in če se potegne z roko po oteklinah, koža šumi, zato se imenuje ena vrsta te bolezni kožni črm (šumeče bule). Mast in loj bolnih živali sta rumena kot žveplo, kri črna. Mrtva trupla hitro gnijejo. Take živali se ne smejo zaklati brez dovoljenja politične oblasti. Vživanje in prodaja mleka in drugih živalskih delov je prepovedano. Raztelesenja ali operacije sme izvršiti samo živinozdravnik. Če je v kakem hlevu bolezen, se tudi navidezno zdrave živali smejo zaklati le z dovoljenjem in pod nadzorstvom živinozdravnika. Mrtva trupla se morajo pokopati s kožo in dlako. Izvršiti se mora očiščenje (razkuževanje), kakor ukaže živinozdravnik.

Kuga divjačine in govedi. To je zelo redka in malo poznana bolezen. Opazila se je ta bolezen leta 1878. v okolici Monakovega, najprej pri divjačini (jelenih in divjih prašičih), pozneje tudi pri govedi. Semtertja je prešla tudi na konje in prešiče. Bolezen obstoji v tem, da mehki deli glave, posebno obraza, močno otečejo. K temu se pridruži tudi vnetje sluznice gobca in grla. Živini se pene izceja iz gobca in težko požira. Pogine navadno v 12—36 urah. Pridruži se včasih

tudi pljučnica. Žival ima hudo vročino. Za to bolezen veljajo iste določbe kot za vraničen prisad.

Smerkelj (Smerkavost). Ta bolezen je pri nas znana, ker je zadnje leti po Kranjskem gospodarila. Je neozdravljiva, sprogotpeč, in zelo nalezljiva bolezen, ki napada kopitarje. Dobi se po nalezjenju ali pa se napravi iz drugih gnjivih bolezni in smolk. Spozna se po tem, da se živini izceja, navadno iz ene nosnice, brezbarvni limasti smerkelj v koscih. Ta smerkelj se nabira na konci nosnic in jih razjeda, je krvav in smrdi. V notranjem nosnic ima žival vgnjide, ki se ne vidijo, pa lahko s prstom otipajo. Med čeljusti se napravijo neboleče oteklina do debelosti kurjih jajc, ki so podobne klavčku skupaj zbranzega graha. Čim dalje trpi bolezen, tem huj je iztok smerklja. S časom prime bolezen celo truplo. V pljučih se napravijo tuberkelni. Bolne živali se na povelje oblasti takoj pobijejo, sumljive se posebej zaprejo in so pod živinozdravniškim nadzorstvom. Tiste, ki se prišle z bolnimi ali sumljivimi v dotiko, oglednje in nadzoruje živinozdravnik toliko časa, dokler sumi, da imajo kal bolezni. Politična oblast lahko dovoli, da se s takimi živali dela v kraju, kjer ne pridejo v dotiko z drugimi.

Živali se pobijejo:

- a) Če živinozdravnik na podlagi podatkov in znamenj spozna, da je bolezen skoraj gotovo kužna;
- b) če ni mogoče na drug način bolezen varovati pred razširjenjem.

Razun tega ukaže usmrtenje poljedelsko ministrstvo, če je to potrebno iz posebnih prometnih ozirov.

Nadalje ukaže usmrtenje deželna politična oblast za živali, ki so bile določen čas v opazovanju in so še sumljive.

Za živali, ki imajo biti zaprte, pa se začnejo pri delu ali pa če se ne držijo odločnega kraja in se jih dobi na prepovedanih potih. Mrhe se morajo uničiti s kožo in dlako. Hlevi se morajo dobro očistiti (razkužiti), ravno tako oprava in obleka ljudi.

Kože pri ovcah so nalezljiva kuga, ki se pokaže v mazulčkastem kožnem izpuščaju po celem životu ali po nekaterih delih. Živinče neha jesti, je vroče, hitro sope, ima žejo, hodi zvezano, iz oči se mu cedijo solze. V začetku se pokažejo male pike, ki postajajo vedno večje in rdeče, nazadnje se napravi kakor grah velik mazulček. Trpi najmanj tri tedne in pokonča mnogo živalij, zlasti mladih. Bolezen potegne v notranjost na pljuča, želodec in čeva. Na Kranjskem se redkokedaj pokaže. Da se bolezen manj razširja, odredi politična oblast cepljenje zdravih živalij. Meso takih živalij je prepovedano vživati. Poginole živali se morajo s kožo vred vničiti in hlev razkužiti.

Francozi konj (syphilis) je kužna bolezen na spolovilih konj. Napravijo se mehurčki in vgnjide na spolovilih, ki so podobne vgnjidam smerkovih konj v nosnicah. Iz vgnjide se izceja grda gnojica, ki razjeda. V V začetku se bolezen ozdravi, ako se pa zanemari, živina opeša in pogine na jetiki. — Take živali se ne smejo rabiti za plemo. Kobile se zato zaznamujejo s črkami B. K. Bolezen zdravi živinozdravnik in če se bolezen razširi, se upelje živinozdravniško pregledovanje in nadzorovanje konj.

Garje kopitarjev. Garje se najraje napravijo pri starih konjih, ki se slabo opravljajo in čedijo. Bolezen obstoji v tem, da se napravijo mehurčki in pozneje hraste. Pod hrastami se zaredijo majhne, nevidne živalice, ki se hitro zaredijo. Bolezen se naleze po neposredni dotiki. Če živinozdravnik spozna take živali za neozdravljive, jih ukaže umoriti. — Isto velja pri garjah koz in ovac.

Za kratek čas.

Računska naloga. Gos sedi na obali pa kliče tovarišicam, ki plavajo po strugi: »Zivele, stotina gosi, živio!« — »Ni nas ne sto,« — odgovori stara gos iz struge. »Če bi nas bilo še za četrtno in osminko več in ti zraven, bi nas bilo ravno sto.« — Koliko gosi je plavalo po strugi?

Kje pa je Sin ostal? Svoj čas je bilo v Ščavnici na Stajerskem mnogo rakov. Dva reveža, starček in sin, sta jih lovila in prodajala v grajščino v Negovi. Zaslužek ni bil tolik, da bi mogla od nje živeti. Zato sta bila vedno vesela, če jima je kak kmet ponudil zajutrak ali obed. — Tako je prišel stari rači mož h kmetu v Dragotincih, baš ko so zajtrkovali. Povabili so ga, da prisede k mizi. Po stari slovenski navadi se lepo prekriža, pa zelo hitro, ker je bil lačen, govoreč: »V imenu Očeta in svetega Duha!«

Ko je opravil molitev, ga vpraša gospodar: »Kje si pa Sina pustil?«

»K Negovi je rake nesel!« — odgovori premetenec in hiti zajemati.

Pri advokatu. »Gospod doktor, prosim za dober svet.« — Doktor: »Velja deset kron,« — »Kako to?« — »Dober svet je drag!«

V pijanosti. Zdravnik, nekoliko vinjen, je nagloma klican k bolnemu postiljonu, ki ima hudo mrzlico. Zapiše mu pijavke, pošlje brž ponje ter mu jih hoče tudi sam na nogi staviti, ker je bolnikova žena videti nekako nerodna. Pa kolikor si tudi prizadeva, nečje se pijavke prijeti, tako, da je že zgubil potrpežljivost in hotel oditi. Žena, ki je vse to opazovala, pristopi ter pravi: »Gospod zdravnik, ali bi ne bilo bolje, če bi možu najpreje sezuli irlaste hlače?«

Zmota. Profesor dijaku: »Ko sem šel večeraj čez trg, ste šli naravnost iz gostilne!« — Dijak: »Je moral biti kdo drug; jaz ne grem nikoli iz gostilne naravnost!«

Dober izgovor. A.: »Zakaj pa vaš sin še zmiraj študira?« — Oče: »On hoče postati zdravnik, in čem dalje študira, toliko stareji bo — in do starejših zdravnikov imajo ljudje več zaupanja!«

V naglici. Zupan: »Andrejon in Francon sta najbolj zvrta tička v celi občini in menda delata pod enim klobukom!« — Žandar: »Je res; pa še tega sta ukradla!«

Pri zdravniku. Zdravnik: »Gospa, Vaša bolezen ni posebno nevarna; le prav pri miru morate biti!« — Ona: »Oh, gospod doktor, poglejte vsaj moj jezik!« — Zdravnik: »Tudi jezik mora biti prav pri miru!«

Vojaška večerja. »Kaj pa imaš pri vojakih za večerjo,« vpraša oče sina, ki je prišel na »urlaub?« — »Trebuh pritisnem h peči in pogrevam tisto, kar sem opoldne kosil!«

V prodajalni. Žena prodajalcu: »Mož, vaš vatal (meter) je prekratek!« — Prodajalec: »Je pa toliko bolj debel!«

V gostilni. A.: »Sedaj pa ne porajtam, naj bo sveta konec danes ali jutri!« — B.: »Zakaj?« — A.: »Imam ga svoje tri litre!«

Huda sol. »Kaj pa ti je Jozeli, da si tako klavern?« vpraša nekdo črednika. — Črednik: »Ravno sem bral, da sedaj skoraj vse električka goni, in zato se bojim, da mi župan odpove službo in bo zanaprej tudi živino električka gonila na pašo.«

V gostilni. Gast: »Ta klobasa je pa res majhna!« — Natakari: »Jo je že menda klavec prehitro zašpalil!«

Huda grožnja. Kmet prašiču: »Pacek, pacek, glej da se kmalu odebeliš; če ne, — te ne bomo zaklali!«

Pred sodiščem. Zločinec, ki ga je odvetnik tako lepo zagovarjal, da je bil oproščen: »Lumparija je pa tudi nekaj vredna! Nikoli bi

me ne bil nihče tako hvalil, ko bi bil jaz pošten človek!«

Slab izgovor. »Gospa, večeraj sem vam posodila dve jajci, pa ste mi le eno vrnili!« — Ona: »Samo eno — to sem se morala všteti!«

Čez noč. Gospod beraču: »Večeraj ste rekli, da ste slep, ko ste me prosili — in danes ste grbast!« — Berač: »No, vidite, kaj vse se človeku lahko primeri čez noč!«

V zadregi. Žena možu, ki je še ob štirih popoldne v postelji: »Zdaj pa res ne vem, kaj ti naj prinesem: zajutrak, kosilo ali večerjo?«

Želodec

kreplivo, prebavno pospeševalno gorečico in pehanje odstranjajoče, lahko odvajajoče učinkujejo pri nas Feller-jeve Rabarbara kroglice z »Elza-kroglice«, 6 škatel franko 4 K. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubici, Elza trg 16. Karl.

Goriška tovarna mila, ki izdeluje milo, povsem enako »Schichtu«, nam je poslala izkaz trgovcev, ki že doslej prodajajo ta izdelek. Izkaz objavljamo med oglasi.

Za zdravje in lepoto je najboljšo milo »Fecolin«. Pri večkratni uporabi postane koža gladka in izginejo vsi izrastki in gube. Več v oglasu.

Hudo prehlajenje

in kašelj poneha pri uživanju lajšajoče in krepljne Scottove emulzije.

Scottova emulzija

Pristna je s to znambo — ribičem — kot garancijem znakom Scottovega ravnarja.

je prijetnega okusa in vsi, ki ne morejo prebavljati navadnega ribjega olja, Scottovo emulzijo z lahkoto prebavljajo in jo radi uživajo. Vrh tega je Scottova emulzija znatno koristnejša. 2249 1

Cena originalne steklenice

- 2 K 50 vin. -

- Dobi se v vseh lekarnah. -

ŽITNE CENE.

Cene veljajo za prodajo blaga od strani kmetovalcev.

Za 100 kilogramov.

Liubliana, 1. febr. 1909.

Pšenica, domača	25.50
Rž	19.00
Oves	18.00
Ajda, črna	19.00
Ajda, siva	18.00
Proso, rumeno	16.00
Proso, belo	17.00 do 18.00
Ječmen	17.00
Fižol, koks	28.00
Fižol, mandalon	26.00
Fižol, ribenčan	27.00

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Trst, 30. januarja 1909:

77, 5, 7, 85, 6.

Linc, 30. januarja 1909:

42, 5, 9, 18, 76.

No Emica kje pa je mama?

Čevljarskega pomočnika

sprejem takoj, v trajno delo. **Franco Lukek**, čevljar **št. Rupert**, Dolenjsko. 253 3-1

Naši dedje bi se čudili

če bi mogli videti, kako se je razvil zimski šport. Sankanje, bobsley in ski se negujejo in zimske športne zabave so postale pridelitve odličnega občinstva. Seveda je zimski šport zdrav, ampak samo, ako se skrbno varujemo prehlaje. To pa storimo prav lahko s tem, ako med vožnjo vselej kako sodensko mineralno pastiljo (pristno Fayevo) razpustimo v ustih. Davno je že znano, da Fayeve pristne sodenice že dobljeno prehladitev hitro odstranijo. Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko:

W. Th. Guntzert, Dunaj IV/1, Gr. Neugasse 17.

Samogovori

se imenuje najnovejša, pravkar izšla knjiga

Otona Župančiča

Dobi se v vseh boljših knjigarnah broširana

247 za 3 K, vezana za 4 K. 5-1

Ste-li že dobili fonograf zastonj?

Da uvedem povsod svoj izborn najnovejši valjček trdo lite snovi, sem se odločil podariti 2500 fonografov. Zahtevajte proti vpslatvi 10 vin. v znakmah prospekt, in dobiti morete zastonj in carine prosto krasen koncertni fonograf.

1. Sprechmaschinen-Export „Löwin“, Dunaj VI. 219 Mollardgasse 26, vrata 37. 6-1

Profirin revmatizam, trganje, celo najbolj zastarela bolezen se naglo in zanesljivo odpravi z zavzivanjem iz rasti znovij pripravljene. *Semmel-ova oviska* proti profirinu in reumi. Vsako drgnjenje brez uspeha. Steklenica z navodilom K 6.—, Slevitina, sijajna priznanja.

Chem. Pharm. Laboratorium **KARL BENNEL**, Landshut 109, Bavarica. 2573 36—10

Učenca

sprejme v učno dobo z vsjo oskrbo takoj **Anton Soklič**, slikar, pleskar in trgovec z bar-182 vami, Kranj. 2-1

Najcen nakup češkega posteljnega perja
5 kg nov., dobrega, sivga, skubljenega, brez prahu, K 9-40; boljši K 11-80; 5 kg dobrega napol beliga K 16—, belo, mehko K 23-50; 5 kg snežnobelega, mehko K 28—, K 30—, K 34—, K 36—; 5 kg snežnobelega, oskubljenega K 23—, K 26—, K 29—; puh siv s K 3-40; bel s 4—40, snežnobelega K 5-80 in K 6-40 pol kg. Pošljatev franko po povzetju. Sme se zamenjati in nazaj vzeti proti povračilu pošlmine. Pri naročilu se prosil za natančen naslov **IVANA POLATSCHKEK** Janovitz a. d. Angel 16 pri Klattovu, Češko.

Ceno češko posteljno perje

3481 12—1
5 kg novega dobro skubljenega K 9-50, boljšega K 12—, 5 kg bel skubljenega puha K 16—, boljšega K 4—, 5 kg snežnobelega puha K 30—, boljšega K 36—, 5 kg najfinjšega puha K 48—, 5 kg snežno-belega neskuabljenega puha K 24—, K 30—, najboljšega K 36—, izredno izdatnega belega puha 1/2 kg K 3-60, K 4-80, K 5-40, K 6—, Pošilja pošlmine prosto proti povzetju. Zamena dovoljena proti vrnitvi pošlmine. **D. Schnurmacher**, raspokiljalnica posteljnega perja, Taus 246, Češko.

Leposlovnih mesečnik **„Dom in Svet“** stane za celo leto K 10— Naroča se v Ljubljani.

SINGER šivalne stroje
kupi je v naših trgovinah, ki se vse poznajo po tem le grobu:

Ne dajte se zapejati po naznanilih, ki imajo namen, kazati na ime **Singer**, postaviti na prodaj že rabljene stroje ali pa take zastarelega sistema, kajti naši šivalni stroji se ne oddajajo prekupcem, marveč jih prodajamo naravnost 161 občinstvu. 15-1

Singer Co. ako. družba za šiv. stroje, Ljubljana, Sv. Pe ra cesta št. 4.

Najboljša in najcenejša dobljenja
za muzikalije vsake vrste kakor harmonike, gosti, citre, piščalke, gramofone itd po najnižjih tovarniških cenah.
Dobre gosti K 4-80, 5-50, 6—, 6-80, 7-50, lokzraven K —80, 1—, 1-40, 1-80, 2—, Najboljša harmonika K 4-80, 5-0, 5-40, 6-00. Koncertne citre K 15—, 18—, 25—, Akord-citre K 3-50, 4—, 6—, — Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj! — Pošilja proti povzetju e in kr. dvorni zatožnik

Hanns Konrad Brūx št. 877 (Češko).
Ilustrov. glavni katalog s 3000 slikami zastoj in franko.

Hamburg-Amerika Linie
Vojna traja do 6 dni
najnovjšimi leta 1905 in 06 ograjenimi velikanskimi parnik
Amerika 24.000 ton **Victoria 25.000 ton**
Kaiserin Augusta-Victoria 25.000 ton
Kajsi do sedaj velik parnik z 8-12.000 ton
Kajsi daje zastopnik **Fr. Seunig**, Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28
Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, sredo in četrtek, v tednu.

Svoji k svojim!
Semenska trgovina, edina slovenska, odlikovana in strokovno urejena in umetno vrtnarstvo je **Alojzija Korsika v Ljubljani**, katera obstoji že 34 let in ima v zalogi 460 vrst najboljših poljskih zelenjadnih in cvetličnih semen, za katere kakovosti jamčim. Posebno za to leto sem se preskrbel tako, da morem vsem zahtevam ustreči. Moja semena so vsa pri deželnem kmetijskem kemičnem preizkuševališču preizkušena. Tu se tudi izdelujejo venci in šopki sveži in suhi, kakor tudi vsi v to stroko spadajoči predmeti. Ceniak za leto 1909 je brezplačno na razpolago.
Z odličnim spoštovanjem **Alojzij Korsika**.
3299 10—1

Zastonj
torej brezplačno dobi vsak človek v lekarni **Trnkóczy** poleg rotouža lepo tiskano deset zapovedi za kmetovalca; tudi po pošti se brezplačno razpošiljajo. 3258 12-1

20-25m ostankov
iz zajamčeno pristnobarvanega oksforda, karnafasa, cešra, platna, flanele in barhenta za obleke razpošilja proti povzetju sortirano samo za K 9—, Vsak ostanek 4-14 m dolg, in je vsak dober za uporabo. 278 1-1
Za neugajajoče denar nazaj.
Tkalnica **Novak, Kraljevi Gradec 8.**

Milijeni dam in gospodov rabijo **'FEEOLIN'**

Vprašajte svojega zdravnika, ali li 'Feeolin' najboljša kemično sredstvo za kožo, lasne in zobne še tako malo čist obraz in se grje roke postanejo takoj aristokratsko fine in lične s uporabo 'Feeolina'. 'Feeolin' je iz 42 najplemenitejših in svežih zelišč prirejeno angleško milo. Jamčimo, da po uporabi 'Feeolina' brez sledu izginejo vsaki izrastki in kubi, ogrci, rdečica itd. 'Feeolin' je najboljšo sredstvo za čiščenje las in njih ohranjenje, preprečuje izpadanje las, plešo in boleznii v glavi. Zavežemo se povrniti denar, če bi kdo ne bil popolnoma zadovoljen s 'Feeolinom'. Cena kosu K 1, 3 kosil K 2-50, 6 kosov K 4, 12 kosov K 7 Pošilja M. FEITH nasl. Dunaj, 6 B., Mariahilferstr. 45; dobi va se tudi v mnogih drogerijah, parfumerijah in lekarnah monarhije. 141 8-1

Učenca sprejme takoj od 14 do 16 let starega Ivan Turšič, sobni slikar v **Cerknici pri Rakeku**. 270 1-1

UČENCA sprejme takoj od 15 do 17 let starega **Ivan Zgonc mizar v Cerknici pri Rakeku**. 271 1-1

Anton Sodja, Borovlje, Koroško. **Bogato ilustrirani ceniki zastonj in franko.**

Puške!
Lancaster . . . od K 26—
Flobertpuške . . . 8-50
Pištole . . . 2—
Samokresi . . . 5—
Poprave ceno, ilustrirani cenik franko. 2370 11
F. Dušek, Opačno 123, Čechy.

Tel. 13.919. **Tovarna za stroje in motorje** Tel. 13.919.
Ing. E. Plewa & Comp, Dunaj XVII., Wattgasse 8.
Motori za bencin, petrolin in plin. Patentirani motorji za rudn. olje in plin 254 (Rohöl- und Sauggas-Anlagen). 12-1
Parni motorji 1-3 v pro HP in uro Lokomobil
Najnižje cene! Najugodnejši pogoji!
Izurjeni kraj. zastopniki se iščejo!

Travniške in mahovne brane
s členi in pregibalne
Eno- in dvorezni jekleni plugi
valjarji iz pločevine z obročki, zvezdni in Cambridge valji 255 se izdelujejo v prima izborni sestavi pri 6-1
Ph. Mayfarth & Co. Dunaj II., Taborstr. št. 71. tovarena za poljedelske stroje
Ilustr. ceniki zastonj in franko. Izurjeni zastopniki se iščejo.

Zaožijte

vsak dan likerski kozarček **dr. Hommel-a** Haematogen neposredno pred kosilom! Dobili boste višjo dobič, živčevje se vam ojači, utrujenost izgine in naglo se povrne telesni počutek. Zahtevajte pa izrečno pristni **dr. Hommel-ov** Haematogen in zavrnite ponarejanja!

1935 26-18

Putniki v Ameriko
Nateri kelijo dobro, po ceni in
za nesljivo potovali naj se obrnejo
na Simona Smetelka
v Sjubljani Kolobvorske ulice 28.
Zahtovstina Pojasnila daje se brezplačno.

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

S februarjskim terminom se odda v najem

VELIK HLEV

za 12 do 14 konj ali govedl z vsemi potrebnimi stranskimi prostori. Posebno je pripraven za kako mlekarstvo podjetje. Poleg hleva je vrt. — Več se izve pri gospod

Lujizi Lassnik

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 1.
176 2-1

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbelega K 3-10, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivga puha K 6, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštnine prosto.

Dovršene postelje bogato napojene, iz zelo gostega, jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-bлага, 1 pernica velikost 170x118 cm z 2 blazinama, velikost 80x58, napojena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; blazine K 3, K 3-10, K 4. Proti povzetju razpošilja poštnine prosto pri naročilu od 10 K nadalje.

Maks Berger v Dženioci št. 223.
Češki les. 2600 52-15
Za neugajajoče denar nazaj. Ceniki zastoj in pošl. pr

Pozor, kmetice in dekleta!
V moji lekarniški praksi, katere izvršujem že čez 25 let, posrečilo se mi je, iznesti najboljša sredstva za rast las, to je **Kaplor** št. 11. Isti deluje, da postanejo lasje gosti dolgi in odstranjuje prhljaj (luskine) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. — Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurišič, lekarnar, Pakrac št. 65, Slavonija. Denar se pošlje naprej, ali s poštnim povzetjem.
b 3142 10-1

POZORI ČITAJI POZORI!
Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč ter se izvršno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju, bolih v prsih, prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi, pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd.
3140 10-1

Delovanje izborna, uspeh sigurne. Cena je franko na venko pošto za 2 steklenici 3 K 40 v., 3 steklenice 5 K 80 v., po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosim, da se naroča naravnost od **P. JURIŠIČA**, lekarnarja v Pakracu št. 65 (Slavonija.)

Prihranite mnogo, ako kupite pri izdelovalcu!

Najboljše, brezhibne in pristicbarvne **ostanke** izbornega kanafasa, oksforda za srajce, flanel, platna, cefira, škotskega blaga, barhenta, višnjeve tkanine, krizeta za suknje, izborna odbrane, da se more vsak ostanek izborno porabiti v gospodinjstvu, razpošilja krščanska trvdka 40 do 45 metrov za 18 kron po povzetju.
220 5-1

Anton Maršik, lastnik ročne tiskalnice in razpošiljalca
Češka Čermna pri Nachodu, Češko.

Za bolne! Za trpeče! Za zdrave!

Proti še tako trdovratnim in zastarelim slučajem: revme, trganja, živčnih boleznih, glavo- in zobobola, bolečin v hrbtu in kitah, bodljajev, trganja po udih, bolečin v nogah, oteklini, hvali se v obče zajamčeni, da mnogih kliničkih praktično preizkušeni, od blizu 1000 zdravnikov priporočeni takoj 2251 bolečine lajšajoči 16-1

Ichtyomentol

Patentovan v vseh državah. Mnogokrat premočan. Nedosežen po zdravilnem učinku! Uspeh iznenaden! Nad 300 zahvalnic. Edina razpošiljalnica in tovarna: kemični laboratorij lekarja **S. Edelmanna** v Bohorodczany (via Lemberg) oddelek 26.

Franko se pošilja od 5 steklenic nadalje proti vpslatvi 6 K ali po povzetju za 20 h več, 10 stekl. franko 10 K, 25 stekl. franko 23 K.

5000 ur zastoj. Cenik poštnem vsakomer brezplačno in pošl. prosto.

Resk. pat.	3-—	budilka	2-40	urs. z nihel.	7-—
srebr. rok.	6-—	sveteča	3-—	z blit. n. zv.	9-—
telez.	7-—	z bit. n. zv.	5-—	z budilko	10-—
srebr. dvojl. plašč.	8-—	kubinjaka	8-—	z godbo	12-—

Izvirne Omega, Schaffhausen, Glashütte, Helios, Amalia, c. kr. preizk. od K 15, kakor tudi zlatina in srebrnina po izn. tov. cenah. 31. tvoj jamstvo. Zamena ali denar nazaj. 2409 11

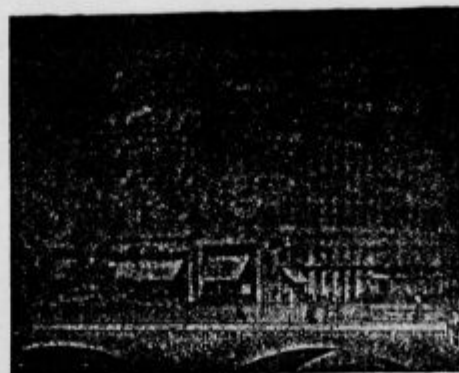
Max Böhmel, Dunaj IV., Margaretenstr. 27/19, v lastni hiši.

Zapriseženi cenice in večak. — Največja in najstarejša trvdka. — Ustanovljeno 1840. — 5000 slik v katalogu zastoj in franko.

Ustanovljena 1. 1851. **C. kr. priv. občna zavarovalnica** Ustanovljena 1. 1851.

Assicurazioni Generali v Trstu.

Največja zavarovalnica avstro-ogrške države.

Jamstveni zaklad nad 300 milijonov kron. Do sedaj izplačane škode nad 850 milijonov kron.

Družba zavaruje: Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. Tekom leta 1906 zavarovalo se je pri tej družbi 16.847 oseb na življenje za kapital nad 140 milijonov kron.

Zoper požare, tatinski vlom, škode pri prevažanju, poškodbo zvonov in srecalnih oken

Sprejema tudi zavarovanja: Zoper telesne nezgode in točo.

Pri tej družbi je zavarovan na življenje Njega svetost papež Pij X. in prevzvišeni knezoškof ljubljanski Anton Bonaventura; tudi vsa posestva Njega veličanstva cesarja avstrijskega. 700 21

Glavni zastop v Ljubljani: **Marijin trg, Sv. Petra cesta 2, v lastni hiši.**

Kje se dobe najboljši poljedelaki stroji, kakor mlatilnice, gepeljni, čistilnice, preseže za sadje i. t. d.?

1703 Edino le pri: 26-9

FR. STUPICA

v Ljubljani, Mar. Terezije cesta št. 1., Valvazorjev trg št. 6.

In zakaj: zato, ker so dotični stroji: iz najboljših tovarn sveta, najbolj sestavljeni, ker se istih proda na tisoče in tisoče komadov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah. Moji stroji so povsod jako priljubljeni. — Obrčajte se na mojo trvdko pri nakupu **stavbenih potrebbšin**, portland-cementa, traverz, železniških šin in druge različne železnine in raznega orodja, nagrobnih križev, tehtnic

Herbabny-jev podfosforato-kisl apneno-železni sirup.

Ta je že 39 let uveden, zdravniško preiskujen in priporočen. Izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje sluz, pomiruje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev. Cena steklenici K 2.50, po pošti 40 vin. več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherzigekeit“**, (Herbabny-Jev naslednik) **Bunaj, VII. 1. Kaiserstrasse 73-75.**

V zalogi pri gg. lekarn. v Ljubljani, Beljaku, Celju, Celovcu, Črnomlju, Nov. Mestu, Reki, Savodnju, St. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikemcu, Volčperku in Audrijevcu.

Zaloga skoro v vseh lekarnah

Priščno samo s pravico
navođenega znamke.

Prad ponarejanjem se
stati.

Herbabny-jeva

aromatiška esenca.

Ze 34 let uvedeno in najboljše preizkušeno mazilo. Lajša in odstranja bolečine v udih in kitah, kakor tudi nervozne bolezni.

Cena steklenici 2 K. po pošti 40 vin. več za zavitek. 2849 14-4

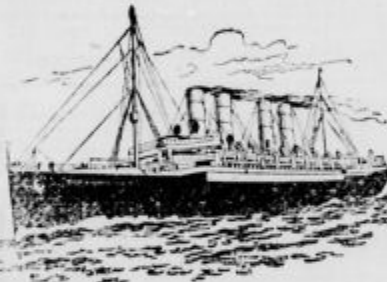
Bunaj, VII. 1. Kaiserstrasse 73-75.

Izborna priloznost za nakup
za trgovce manufakt. blaga in krošnjarje.
Razpošilja se tudi na zasebnike.

40 do 45 m ostankov K 15.-

sortir. v barhentu za obleke 78 cm širok, krasni vzorci modnega celirja za hišna oblačila, srajce in bluze, izborna obeležena domače platno, kanafas, za posteljne prevleke, brisače, kuhinjske brisače. Dolgost ostankov 6-10 metrov zajamčeno brez napak in vele-prima kakovost, perilne barve. Ako ne ugaja, denar takoj nazaj. Najmanjše naročilo 1 zavoj za poskušnjo 40-45 metrov K 15.- po povzetju pošilja 269 3-1

tkalnica R. HORNER, Nachod, Češko.
Pri večjem naročilu 3% popusta.

Najcenejša in najhitrejša vožnja

v Ameriko

je s cesarskimi brzoparniki

„Kronprinzessin Cäcilia“ 140 26-1
„Kaiser Wilhelm II.“ - „Kronprinz Wilhelm“
„Kaiser Wilhelm der Große“.

Podrobna pojasnila in potrebni pouk da vsakomur

EDVARD TAVČAR, Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 35, nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

Izkaz trgovce v Ljubljani in drugih krajih Kranjske ki prodajajo milo Goriške tovarne mila A. Gabršček

v korist družbi sv. Cirila in Metoda: 261 3 3

Zastopnik za Ljubljano in Kranjsko g. Slavo Borštnik. - Poljanska c. št. 15.

V Ljubljani:

Berjak & Šober
Češnovar A.
Fojkar Ivana
Grošl Fran
Hajek G.
Jereb Nežika
Jebačin Marija
Javornik F., Glince
Leskovic & Meden
Mehle Jak.
Polak Josip
Plankar Josip
Planinšek Karol
Škerl Viktor
Sušnik A.
Šarabon A.
Stacul Anton
Sark F.
Vodnik I. Šiška
Kotnik I.
Perdan I.
Gergolj Adolf, Šiška
Sekular Jos.

Mencinger I.
Remic L.
Krivic J.
Verbič A.
Spreitzer M.

Po drugih krajih na Kranjskem:

Bergoč Iv., Klini pri St. Petru
Brimšek I., Trnovo
Dežman Val., Lesce
Dekleva I., Slavina p. St. P.
Domicelj A., Rakek
Dekleva Fr., Slavina
Domicelj A., Zagorje St. P.
Dolgan Jos., Košana
Ditrih L., Postojna
Fürsager L., Radoljica
Fatur Iv., Rakek
Fabčič J., Sežana
Kalan A., Trata
Kemperle Jernej, Kamnik
Kobi A., Breg pri Borovnici
Kogoj Jernej, Postojna

Ložar Fr., Domžale
Lapajne Št., Idrija
Mekinda Ivana, Rakek
Pogačnik A., Cerknica
Primožič A., Idrija
Puhar Iv., Logatec
Pikl L., Postojna
Svetličič E., Logatec
Spilar L., St. Peter na Krasu
Tomšič Iv., Il. Bistrica
Trampuž Iv., Novomesto
Vrstovšek Fr., Cerknica
Werli Karolina,
Zadnek Fr., Senožeče
Zelen Iv.,
Sumrada Janko, Stari trg
Petkovšek M., Trnovo
Repinc I., Prem
Križaj A., Orehek
Žnidarčič M., Matenjavas
Kutin I., Postojna
Seidl M., Rudolfovo
Klemenčič, Kamnik
Kranjc I., Borovnica.

Ustanovljena leta 1882. Telefon št. 185. Poštne hranilnice račun št. 828.405.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

114 registrovana zadruga z neomejeno zavezo 52-1

v lastnem zadržnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa nad K 65,000.000.-

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plač je posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 nad K 17,000.000.-

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % 2 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 8 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

Uradne ure: vsak dan od 8. do 12. in od 3. do 4. ure, izven nedelj in praznikov.

Ako kašljate,

če ste hripavi, zaslezeni ali nahodni, ako težko dihate in se ponoči potite, kaže to, da ste se

prehladili ali dobili influenco, vendar utegnejo imeti tudi ti simptomi važen pomen. Zato je potrebno, da preprečite nadaljne učinke in v Vašo korist rabite domače zdravilo **Örkenyjevega lipovega medu** (sirup), katerega hvalijo in priporočajo mnogi zdravniki.

Mnogo zahvalnih pism potrjuje ta izboren učinek. Vzorčna steklenica **Örkenyjevega lipovega medu** (sirupa) stane **K 3.-**, velika steklenica **K 5.-**, 3 steklenice **poštine prosto K 15.-** po povzetju ali če se pošlje denar naprej.

Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko:
Lekarna pri „Apostolu“, Budapešta,
3059 2 **Josefsring 64, Depot 29.**

Na Viru pri Domžalah se odda v najem

gostilna in trgovina

Poizve se istotam v hiši št. 3 ali pa v Ljubljani, Marije Ter. cesta št. 1, v trgovini z železnino Fr. Stupica. 190 1

Skupna rezerva sklepom 1907 čez stotisoč kron.
Upravno premoženje sklepom 1907 3,600.000 kron.

Zadružnikov čez 550.

Glavna Posojilnica

reg. zadr. z neom. zavezo v Ljubljani,
pisarna na Kongresnem trgu št 15 nasproti
nunske cerkve obrestuje hranilne vloge po

4 3/4 %

t. j. K 475 za vsacih 100 kron, takoj od dneva
vložitve, pa do dneva dvige, brez odbitka
rentnega davka. Hranilne knjižice se spreje-
majo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje
pretrgalo. 3418 1

**Uradne ure od 8. do 12. ure dopoldne
in od 3. do 6. ure popoldne.**

Tekoči račun v Avstro-ogrski banki v Ljubljani.

Račun poštne hranilnice št. 49086. Telefon št. 135.

Od 25. januarja 1909 do 25. februarja 1909.
prodajam v Šolskem drevoredu na svojih stoj-
nicah na levo od jubilejskega mostu

prima slanino

brez kože, od prašičev iz lastnih pitališč.

I. vrste kg. 1.50., II. vrste kg. 1.30.

Meso istih prašičev

I. vrste kg. 1.40., II. vrste kg. 1.20.

Velespoštovanjem

ELIJA PREDOVIČ

podomače „Zidan“.

3471 5

Na prodaj imam dve domačiji

v Temeniol pri mali cesti

z vsemi gospodarskimi poslopji, 20 mernikov pose-
setve, travnik in hosta, dovolj za svojo porabo. Ena
domačija se proda za K 8000.—, druga pa za K 6000.—.
Naslov se izve pri **Ivanu Škufca**, Draga, pošta
Višnjagora. 3439 (1)

BUDILKA Z ZVONILOM K 6'50

z bitno opremo liki zvonu. 2049

I kakovost, 3 uteži, bije pol
in cele ure, budi z glasnim
zvoncem, s ponoči svetlim
steklenim cifernikom, v lepo
poliranem okroglem okviru,
30 cm premer

kron 6.50.

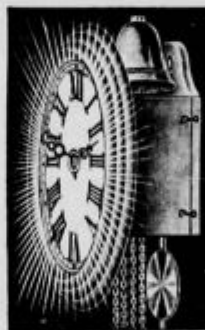
3 letno jamstvo. — Razpošilja
po povzetju

Maks Böhnell

Dunaj IV.

Margaretenstr. 27/19.

Cenik s 50x0 slikami zastoj
in franko.

Ustanovljeno 1832.

Priznано najboljšje oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako
konkurencu po finosti, ki omogočajo z jako majhno
množino pobarvati veliko površino, razpošilja
2061 52-4 **po nizkih cenah**

Adolf Hauptmann, Ljubljana

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneza,
laka in stekl. kijeja. — Zaloga slikarskih
in plesarskih predmetov.
I istr. ceniki se dobe brezplačno.

Težkoče v želodcu, kakor tudi glavobol,
omotico, gorečico, zaprtje, motenja v prebavi, po-
manjkanje teka itd. se čudovito naglo odstranijo,
če se le malo časa rabijo že mnogo let najboljše
preizkušene **Bradyjeve kapljice za želodec.**

Bradyjeve želodčne kapljice mogočno
zbuja prebavila, pospešujejo slast, zabranjujejo
prehudo tvoritev želodčne kisline, gorečico in škod-
ljivo vretje in so priznано izborno sredstvo.

Izdeluje se samo v lek. „**Pri kralju Ogrskem**“,
Dunaj I, Fleischmarkt 1/387, kjer je 6 steklenic za
5 K in 3 dvojne steklenice za K 5 50 franko brez
vseh drugih stroškov. — Vsaka steklenica mora
imeti podpis 3019 3 *li. Brady*

Pevc & Koželj

Prva slovenska
trgovina.

Bogata zaloga manufakturnega, galanterij-
skega in špecerijskega blaga na debelo in drobno.
Zaloga moke V. Majdiča.
Najnižje cene. Solidna postrežba. Najnižje cene.

Kočevje

v hiši slovenske Kočevske posojilnice.

3510 1

Čudež industrije

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo z golof proti majhnemu plačilu delavskih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledede predmete le proti temu, da se mi povrne

- K 13-80 in sicer:
- 6 komadov najlinnejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom amer. pat. srebrnih vilic iz enega kom
- 6 kom amer. pat. srebrnih kačev h. žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrna zalemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemal za mliko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom cedilnik za čaj;
- 1 kom. najlin sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo K 13-80. Vseh teh 42 predmetov le popreji stalo K 80 ter jih je moč sedaj dobiti po tej minimalni ceni K 13-80. Americano pat. srebro je znano, je skor in skor bela kovina, ki obdrži bogo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz da le-ta inerat ne temelji na nikakršni slepariji, zavežem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadruka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

ženitovanjsko in priložnostno darilo kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. Dobiva se edino v 110 3-1

A. HIRSCHBERG-a

eksporirni hiši amer. pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 0. Tel. 14597.

Poljita se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej povzile. Čistilni prašek za njo 20 vin.

Priznajo le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina)

Izveček iz pohvalnih pisem:

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana. Oton Bartusch, c. l. kr. stotnik v. p. pošpolku.

Spat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. St. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik. S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. Mihalj Kovačević, ravnatelj pomočn. uradov dež. pri vladi v Sarajevu. Sarajevu, 22. oktobra 1904.

2 hiši

se prodata. Več se izve v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14, 202 13-1

Moš-Magasinet, Copenhagen 470. Dänemark.

10.000 kron nagrade golobradcem in plešastim.

Prisni danst „Mos-balsam“ je prozročil, da je vrsta brada in lasje takom s dnj. — Mudi in stari, gospodje in gospe uporabljajo „Mos-balsam“, da jim zraste brada, obrvi in lasje, ker se utenjaško dokazano, da je „Mos-balsam“ edino sredstvo moderne znanosti, katero takom 8 do 14 dnj vsled vpojivanja na brubradce prozročil, da prično lasje takoj rasti. — Neškodljivost je razjama.

10.000 kron v gotovini

plačamo golobradcem ali plešastemu ali imajočemu redko lasje, kateri je brava uspešno uporabljaj „Mos-balsam“ svet led. noe. Nasa tvrdia je edina, koja da tako pomstu zdravniki opisi in priporočila. Svarimo o nje proi ponarejanj. — Poizkus s Vašim „Mos-balsam“ se je obnesel. Takom 8 dnj se se je polkala ran ka, in vltic temu, da so bili lasje svetli in mehki, bili so dovolj trdni. Takom dveh tednov se je raz. Podpisana priporočila uporaba dankega „Mos-balsama“ vsakomur, kdor sed, da ne zrastejo novi lasje. Izpadali so mi lasje, da so nastajala gola mesta; po švedenski uporabi Mos-balsama so prišli lasje rasti, postajali so gosti in teški. Gospd. M. C. Andersen, Ny Vestergade 5, Kodaň. 1 zavoj „Mos“ valja 10 K. — Disko, pošiljanje proti preplači ali povzetju. Naroda se pri največji spoc. trgovini na sedu; (Dopisnice frankirani s 10 vin znamkami, pisma s 25 vin.) 206 1-1

izdelane postelje

iz rdečega posteljnega luteja! Proč dobrosopojeno. Por-nice ali vin-sina, 100 cm dolga 110 cm širaka K 10—, K 12—, K 15— in K 18— 3 metra dolga, 140 cm široka K 14—, K 16—, K 18—, K 21—. Zgornjih 90 cm dolg, 110 cm širok K 3—, K 3-50 in K 4—, 90 cm dolg, 10 cm širok K 4-50 in K 5-50. Izdelajev tudi se kakršnikoli drugi meri. 3-50 dolgi medreči iz žive za 1 posteljo K 27—, beljši K 33— Poljita se pošiljate prosto po povzetju od K 10— naprej. Zamoje ali sazaj se vrzne proti povrnitvi pamih stroikov. Benedikt Buchel, Lebn 910 pot Piana na Golkom.

Zahtevajte zastonj

In franko moj veliki ilustrovani cenik s nad 3000 podobami ur, zlat-nine, srebrnine itd. Prva tovarna ur v Bržku št. 936 (Češko)

Hanns Konrad

c. in kr. dvorni založnik. Prava švicarska nik. ank.-remon. ura, sistem Roskopf K 5—, 3 komadi K 14—. Begistr. Adler-Roskopf nik. ank.-rem. ura K 7— Prava srebrna rem. ura K 8-40. Nikak risko! Zamena dovoljena 2022 ali denar nazaj. 50 7

Cunard Line

vožnja s 2927 50 Bližnji odhod iz domače luke Trata: Pannonia 23. febr. 1909, Carpathia 4. marca, Slavonia 17. marca 1909. Iz Liverpoola: Lusitania, (najboljši, največji in najlepší par.ik sveta), dne 6. februarja, 27. febr. 20. marca, 17. aprila, 8. maja, 29. maja 1909, Mauretania 23. jan., 13. febr., 6. marca, 3. aprila, 24. aprila, 15. maja 1909. Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlaček, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

P. n. občinstvu vljudno naznanjam da mi je podelila c. kr. vlada

koncesijo za posredovanje

za nakup in prodajo raznih zemljišč, stavbišč, posestev, gozdov, travnikov, njiv i. t. d.

Kdor želi kaj kupiti ali prodati, naj se izvoli blagohotno obrniti na mojo posredovalnico, kjer dobi pojasnila, bodisi glede nakupa ali prodaje

Se priporočam **Loreno Rebolj** Kranj, Glavni trg 189. 3185 1

Naročite cenik ur

zlatnine in srebrnine, ki ga pošljem zastonj in po-3134 št. mine prosto. 26 2

Velika zaloga ur, samo švicarskega izdelka. Vsaka ura je natančno preizkušena in se jamči. — Ne naročajte ur od tujih židovskih tvrdk, ampak obrnite se na tvrdko

FR. P. ZAJEC, urar in edini zas. opnik švicarske tovarne ur. — Ljubljana, Star. trg 60.

Zahtevajte posod le drože iz jugoslovanske tvornice drož

Fran Golob & Jos. Polak

glavna zaloga je pri g. Jos. Polak-u, trgovcu Sv. Petra cesta št. 9 v hiši Lloyd v Ljubljani.

Postrežba točna in solidna. 3255 12-1

Stanje njenih hranilnih vlog znaša nad 33 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Najbolj varno naložen denar

mestni hranilnici ljubljanski.

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkven denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vložen denar se obrestuje takoj. Sprejemajo se tudi vložen knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje pr. nehalo.

Rentni davek od vlož obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagateljem ne zaračuni. Denarne vloge in hranilnicne knjižice se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 1/2 % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6% izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče. — Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje. Hranilnica se nahaja v lastni palači v Prešernovih, prej Slonovih ulicah št. 3, nasproti frančiškanskemu klostru.